

U NOVOJ GODINI NOVE INVESTICIJE

U TOKU REALIZACIJA PROJEKTA
"REGISTAR POSLOVNIH PROCESA"

str.
04.

INTERVJU:

Ambasador Aleksandar
Andrija Pejović,
glavni pregovarač sa EU

str.
12.

DRUŠTVO:

Priznanja EPCG za
doprinos zajednici

str.
22.-23.

AKTUELNOSTI:

05.

AKTUELNOSTI:

Posljedica nedostatka padavina u decembru 2015-e
Proizvodnja u januaru ispod plana

AKTUELNOSTI:

15.

AKTUELNOSTI:

Nagrada igra
„Neka vas vozi dobra energija“
„Ford mondeo“ kupcu sa Cetinja

OBJEKTIV:

21.

OBJEKTIV:

Novi web portal EPCG
sve popularniji
Korisnički servisi
dali najbolje rezultate

SADRŽAJ:

AKTUELNOSTI

U toku realizacija Projekta „Registar poslovnih procesa“

04. Cilj unapređenje poslovanja

AKTUELNOSTI

Posljedica nedostatka padavina u decembru 2015.

05. Proizvodnja u januaru ispod plana

07. IZMEĐU DVA BROJA

DALEKOVOD

FC Distribucija u 2016. godini planirala višemilionska ulaganja u primarnu i sekundarnu mrežu

09. INVESTICIJE ZA BUDUĆNOST

DALEKOVOD

Region 2 – Danilovgrad

10. Ulaganja za bolje i sigurnije napajanje

11. CRNA GORA

INTERVJU

Državni sekretar za evropske integracije i glavni pregovarač, ambasador Aleksandar Andrija Pejović

12. Plan je da za dvije godine budemo spremni za zatvaranje poglavlja

AKTUELNOSTI

Nagrada igra „Neka vas vozi dobra energija“
„Ford mondeo“ kupcu sa Cetinja

15.

DRUGI PIŠU

Iz Ministarstva ekonomije saopštavaju da EPCG postupa zakonito
Potrošaču mogu da isključe struju i zbog jednog računa

17.

INTERVJU

Docent dr Vladan Radulović, profesor na ETF-u u Podgorici
PRED SNAGOM PRIRODE POKLEKNU I NAJČVRŠĆI STUBOVI

18.

20. REGION

OBJEKTIV

Novi web portal EPCG sve popularniji
Korisnički servisi dali najbolje rezultate

21.

DRUŠTVO

EPCG i u 2015. podržala razne projekte u zajednici
Priznanja i zahvalnice za filantropske aktivnosti

22.

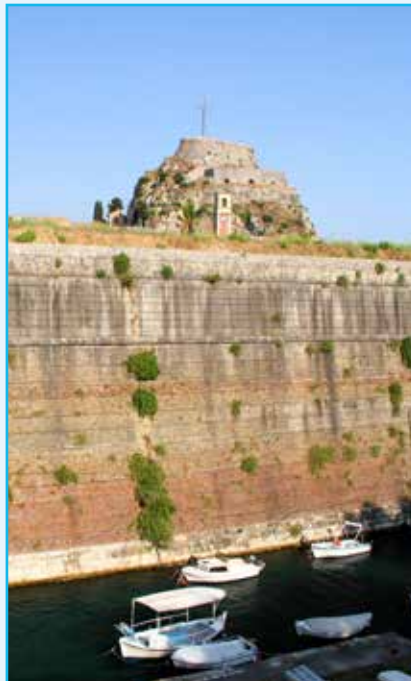
DRUŠTVO

Priznanje Elektroprivredi Crne Gore za društvenu odgovornost u oblasti dobrovoljnog davalatstva krvi za 2015. godinu

23. Zasluga za razvoj i afirmaciju humanosti

SPORT:**36.**

SPORT:
 Košarka
 Košarkaši nižu pobjede,
 EPCG sve bolja u Biznis ligi

PUTOPIISNA REPORTAŽA:**40.**

PUTOPIISNA REPORTAŽA:
 Krf (Corfu)
 OSTRVO ISTORIJE I
 MIRISA MEDITERANA (Ildio)

24. SVIJET**ŽIVOTNA PRIČA**

Slobodan – Bobo Tanasijević, koordinator glavnog finansijskog direktora

26. Život je stalno usavršavanje**MLADE SNAGE**

Marko Janković, dipl.mašinski inženjer u HE „Perućica“

27. Uvijek gledam u budućnost**STRUČNI PRILOG**

ODRŽAVANJE NA BAZI RIZIKA U ELEKTRODISTRIBUTIVNIM SISTEMIMA(III)

28. SA SVIH MERIDIJANA**IT SVIJET**

Pet digitalnih trendova u 2016. godini

31. IZ DRUGOG UGLA

Zoran Rakočević, – izvršni rukovodilac Direkcije za pravne poslove

32. Preći sopstvene granice**SPORT I REKREACIJA**

36. Košarkaši nižu pobjede, EPCG sve bolja u Biznis ligi

SPORT I REKREACIJA

Učinak fudbalskih ekipa
 EPCG upisala dvije pobjede i poraz, ED Podgorica nezaustavljiva

37. **SPORT I REKREACIJA**
 EPCG - GENERALNI POKROVITELJ VATERPOLO I PLIVAČKOG SAVEZA CRNE GORE

38. Vi ste naše zlatne ajkule

SAVJETI LJEKARA

39. Šetnja i usporavanje

PUTOPIISNA REPORTAŽA

40. Krf (Corfu)
 OSTRVO ISTORIJE I MIRISA MEDITERANA (Ildio)

42. "BUDI U TOKU, BUDI U IGRI"**TESLA**

43. SKANDINAVKA

impressum**ELEKTROPRIVREDA****PREDSJEDNIK ODBORA DIREKTORA**

Srđan Kovačević

IZVRŠNI DIREKTOR

Stefano Pastori

DIREKCIJA ZA ODNOS SA JAVNOŠĆU**IZVRŠNI RUKOVODILAC**

Rajko Šebek
rajko.sebek@epcg.com

RUKOVODILAC SEKTORA ZA INTERNU KOMUNIKACIJU

Mitar Vučković
mitar.vuckovic@epcg.com

GLAVNI I ODGOVORNI UREDNIK

Miodrag Vuković
miodrag.vukovic@epcg.com

REDAKCIJA:

Olivera Vulanović
olivera.vulanovic@epcg.com
 Biljana Mitrović
biljana.mitrovic@epcg.com
 Marko Burić
marko.buric@epcg.com

KOMPIJUTERSKA OBRADA:

DPC D.O.O. Podgorica

Adresa redakcije:

Ulica Vuka Karadžića 2 Nikšić
 Tel/fax: 040/204-223

E - mail: list.epcg@epcg.com

Web site: www.epcg.com

Izdavač: Elektroprivreda

Crne Gore AD Nikšić

Tiraž: 1800

Štampa: Grafo group D.O.O. Podgorica

AKTUELNOSTI

U TOKU REALIZACIJA PROJEKTA
„REGISTAR POSLOVNIH PROCESA“

Cilj unapređenje POSLOVANJA

Miodrag Vuković

Projekat „Registar poslovnih procesa“ počeo je u oktobru 2015. godine, kada je usvojena Odluka o vlasništvu nad poslovnim procesima. Ubrzo nakon toga formiran je i projektni tim na čijem čelu je Oliver Kovačević, glavni razvojni tehnolog u Sektoru za razvoj poslovnih tehnologija Direkcije za ICT. Izvršni rukovodioci su delegirali članove projektnog tima iz svojih organizacionih jedinica, koji su učestvovali u izradi Kataloga procesa, a nastaviće rad i u drugoj fazi na izradi odgovarajuće dokumentacije. Zadatak svakog člana tima je da identifikuje sve poslovne procese u svojoj OJ i u konsultacijama sa kolegama izradi nedostajuću dokumentaciju.

- Projektom je predviđeno uspostavljanje sistema upravljanja poslovnim procesima u EPCG (BPM – Business Process Management) u cilju formiranja evidencije svih poslovnih procesa. Pravljenjem Kataloga procesa, sa podacima iz Odluke o vlasništvu nad poslovnim procesima, obavlja se dokumentovanje procesa u obliku izrade dijagrama (workflow) i operativnih procedura odnosno uputstava. Vrš se i analize postojeće software-ske podrške u postojećim sistemima (ERP, Billing, AMM,...) sa ciljem optimizacije procesa i unapređenja aplikativnih rješenja u segmentu obezbjeđenja što većeg stepena automatizacije i uvođenja internih kontrola – kaže Oliver Kovačević.

Prva faza realizacije projekta predviđala je izradu Kataloga procesa što podrazumijeva da se za svaki poslovni proces definiše vlasništvo, odgovorne osobe, odgovorne službe odnosno sektori, nivoi prioriteta i trenutni status postojanja dokumentacije koja precizno definiše svaki od procesa.

U drugoj fazi planirana je izrada nedostajuće dokumentacije (operativne procedure i workflow) za sve poslovne procese evidentirane u Katalogu procesa.

- Realizacijom ovog projekta Kompanija će uspostaviti sistem upravljanja nad poslovnim procesima koji predstavljaju izuzetno važan resurs. Optimizovani, dokumentovani i software-ski automatizovani procesi unapređuju poslovanje u svim organizacionim cjelinama EPCG u smislu efektivnosti, smanjenja troškova, sistema internih kontrola i internog/eksternog izvještavanja. Pored toga, software-ski sistemi će se

Oliver Kovačević

dotatno unaprijediti čime će biti obezbijeden dodatni nivo automatizacije i izvještavanja u cilju donošenja adekvatnih poslovnih odluka – dodaje Kovačević.

Od posebnog značaja za Elektroprivredu su integracijski poslovni procesi, koji se sprovode horizontalno kroz organizacione jedinice i više poslovnih sistema (Billing, Oracle eBS, Zarade, Registri, Putni nalozi,...) u kojima treba jasno i precizno definisati odgovornosti i zaduženja.

Realizovana je prva faza projekta u kojoj je izrađena prva verzija Kataloga poslovnih procesa. U drugoj fazi planirana je izrada nedostajuće dokumentacije za procese koji nisu adekvatno dokumentovani, a u trećoj fazi je predviđeno da na osnovu postojeće, ažurirane ili nove dokumentacije budu formirani zahtjevi za unaprijeđenje software-skih rješenja.

- Treba naglasiti da je ovaj projekat „stalnog karaktera“, jer će tim nastaviti sa radom, kako na Katalogu procesa, tako i na dokumentaciji poslovnih procesa. Svaki novi poslovni proces mora biti evidentiran u Katalogu i za njega urađena odgovarajuća dokumentacija. Takođe, ukoliko se pojavi poslovna potreba za izmjenama nekog poslovnog procesa (promjena nadležnosti, potreba za optimizacijom, novi poslovni sistemi,...) potrebno je napraviti reviziju dokumentacije i uskladiti je sa napravljenim izmjenama – zaključuje Oliver Kovačević.

AKTUELNOSTI

POSljedica NEDOSTATKA PADAVINA
U DECEMBRU 2015.

PROIZVODNJA U JANUARU ISPOD PLANA

Darko Krivokapić

Marko Burić

BILANSOM ZA JANUAR 2016. GODINE PREDVIĐENO JE DA ELEKTRANE PROIZVEDU 330 GWh ELEKTRIČNE ENERGIJE, ALI JE OSTVARENO 78,8 Odsto OD PLANA - 260 GWh. NA PROIZVODNJU U HIDROELEKTRANAMA UTICALO LOŠE STANJE AKUMULACIJA, DOK JE TE "PLJEVLJA" PREMAŠILA PLAN.

Loše hidrološke prilike tokom decembra 2015. godine odrazile su se i na proizvodne rezultate u prvom mjesecu 2016. godine, pa su hidroelektrane proizvele oko 38 odsto manje električne enegrije od Bilansom planirane količine, dok je TE "Pljevlja" premašila plan za skoro 4 odsto. Termoelektrana je proizvela 138 GWh energije u januaru, što je za 5 GWh više od Bilansa (133 GWh). Hidroelektrana "Perućica" proizvela je u januaru 86 GWh električne energije, što je 73,5 odsto od Bilansa (117 GWh), dok je "Piva" proizvela 36 GWh električne energije, odnosno 45 odsto od planirane proizvodnje (80 GWh).

Koordinator za upravljanje proizvodnjom u Direkciji za upravljanje energijom, Darko Krivokapić, istakao je da se u 2016. godinu ušlo, kako sa "nižim" akumulacijama, tako i sa "nižim" dotocima na rijekama Zeta i Piva u odnosu na plan.

- Iako je na teritoriji Opštine Nikšić u januaru palo 219,5 litara po m², što su količine nešto iznad prosjeka za ovaj dio godine (208 lit/m²), ispostavilo se da to nije dovoljno da popravi opštu hidrološku situaciju. Značajnije padavine ostvarene su u dva navrata od po tri-četiri dana, što je donekle popravilo dotoke na rijekama i stanje

u akumulacijama, ali nije bilo dovoljno da realizacija proizvodnje iz hidroelektrana bude na nivou planirane - naveo je Krivokapić.

U poređenju sa januarom prošle godine hidroelektrane su ostvarile lošije rezultate. HE "Perućica" je proizvela ove godine oko 36 odsto manje električne energije nego u istom mjesecu 2015, kada je sa 135 GWh premašila Bilans. HE "Piva" ni prošle godine u januaru nije ostvarila plan predviđen Bilansom, ali je imala bolji rezultat nego u prvom mjesecu ove godine za 47 odsto (36 GWh u 2016, a 68 GWh u 2015).

- Moramo istaći i činjenicu da je Termoelektrana nastavila sa dobrim rezultatima, pa je u januaru proizvela više električne energije nego hidroelektrane zajedno. Proizvodnja u TE "Pljevlja" u prvom mjesecu ove godine za svega 2 GWh električne energije manja je nego u januaru 2015. godine - naveo je Krivokapić.

Nedostajuće količine električne energije u januaru nadomještene su uvozom. U prvom mjesecu ove godine uvezeno je 95 GWh električne energije (band i vikend energija), dok je izvezeno 41 GWh (pik energije i dio noćne energije u danima kada su se pojavili veliki dotoci na rijeci Zeti). Zbog različitih okolnosti i varijaca na tržištu, iskorišćene su povoljne situacije, pa je prosječna cijena za izvoz bila 12 € veća od prosječne cijene za uvoz.

Na proizvodne rezultate u narednim mjesecima sigurno će uticati i količina sniježnog pokrivača na planinama, jer punjenje akumulacija u aprilu i maju, posebno akumulacija HE "Piva", zavisi od topljenja snijega, što će direktno uticati i na proizvodne rezultate.

- Topljenje snijega tokom aprila i maja obezbjeđuje umjerene i konstantne dotoke na rijekama, pa se sniježni pokrivač donekle može smatrati i jednim vidom rezerve - akumulacije, pa je i planiranje dotoka na rijekama olakšano, a samim tim i planiranje proizvodnje u hidroelektranama. Pojava sporadičnih obilnih kiša, kojih je posljednjih godina sve više, izazivaju stihijske pojave dotoka, naročito

na rijeci Zeti. Ove pojave je veoma teško ispratiti i na pravi način ekonomski valorizovati. Realizacijom projekta "Prevođenje voda rijeke Zete u akumulaciju Krupac i spajanje akumulacija Krupac i Slano" omogućilo bi bolju ekonomsku valorizaciju hidropotencijala rijeke Zete. Takođe, ublažile bi se i posljedice koje izazivaju pojave stihijskih dotoka - objašnjava Krivokapić.

Izostanak formiranja obilnijeg sniježnog pokrivača na planinama tokom ove zimske sezone (novembar, decembar 2015. i januar 2016) kolege u Direkciji za upravljanje energijom već tjera na razmišljanje o mogućem scenariju za proljeće 2016. godine.

- U slučaju nastavka loših hidroloških prilika tokom predstojećih mjeseci, Direkcija za upravljanje energijom će preduzeti potrebne korake za nabavku potrebnih količina električne energije, dozirano dijeleći rizik u smislu kretanja cijena električne energije. Tokom januara 2016. godine došlo je do pada flučerskih cijena na svim berzama električne energije – kako sljedeći kvartali, tako i godine koje slijede. Sve ovo je povoljna okolnost ako ste na strani uvoza, ali postavlja se pitanje šta da rade izvoznici (plasman viškova iz HE "Piva") - zaključio je koordinator za upravljanje proizvodnjom.

IZMEĐU DVA BROJA

DOMAĆINSTVA ZA STRUJU DUGUJU 137 MILIONA EURA

Ukupan dug domaćinstava na kraju prošle godine iznosio je 137 miliona eura, pri čemu je njegov trend rasta zaustavljen. Aktivnosti koje sprovodi EPCG, odnosno mogućnost otplate duga na više rata, kao i popusti za redovne platiše, daju rezultate, pa je trend rasta duga za kategoriju domaćinstva zaustavljen, a u pojedinim opštinama bilježi diskretan pad.

Ukupan dug potrošača iz kategorije ostala potrošnja na kraju prošle godine iznosio je 49 miliona eura. Poslovanje EPCG u najvećoj mjeri opterećuju dugovanja domaćinstava, zbog čega se sprovodi čitav niz mjera kako bi se, imajući u vidu socio-ekonomske uslove, potrošačima olakšala otplata duga i izbjegla krajnja mjera - isključenje sa elektro mreže.

Ukupan broj redovnih platiša krajem prošle godine iznosio je preko 162 hiljade i njihov broj je svake godine u porastu. Najredovniji kupci su u Tivtu, Pljevljima i Budvi, dok je dug kupaca po osnovu računa za utrošenu električnu energiju najveći u Nikšiću, Bijelom Polju i Podgorici.

EPCG je omogućila onima koji imaju dug da ga otplate po izuzetno povoljnim uslovima i tako izbjegnu isključenje. Za domaćinstva je to akcija Podijelimo teret, a za preduzeća i javne institucije akcija "5 za 5". Na nepopularnu mjeru isključenja sa mreže potrošača EPCG se odlučuje kada je iscrpila sve ostale mogućnosti.

REGION 2 – PODGORICA:

REKONSTRUIŠE SE NN MREŽA PROGONOVIĆI

Krajem prošle godine počela je rekonstrukcija dotrajale niskonaponske mreže u Progonovićima, odnosno najnepouzdanijeg dijela mreže prema Komanskom brdu u dužini od oko 800 metara. Planirano je da se do početka ljeta zamijeni oko 20-tak drvenih stubova i ugradi gotovo kilometar samonosivog kablovskog snopa, što će znatno popraviti pouzdanost i kvalitet napajanja tog područja.

MONTERI NA LEDENOJ BJELASICI

Monteri Službe za održavanje 35kV dalekovoda FC Distribucija Dejan Pupović i Radovan Jasnić su 19. i 20. januara na temperaturama znatno ispod nule i u uslovima koje je pogoršavao snažan vjetar, uspjeli da potpuno saniraju kvar na 35 kilovoltnom dalekovodu „Rijeka Mušovića“-Bjelasica“ koji napaja glavni repetitor Radio difuznog centra.

Popravku odvodnika prenapona na Rijeci Mušovića - izvod prema Bjelasici nije omeo ni vjetar, ni - 28 stepeni Celzijusovih, a sanacija stuba na vrhu Bjelasice i prekida strujne veze na zateznom stubu rađena je sutradan, kad je vjetar stao.

Do nepristupačnog vrha planine naši heroji stigli su helikopterom, da bi nakon iscrpljujuće intervencije do skijališta u Kolašinu pješačili više od tri sata kroz dubok snijeg i na sibirskoj studeni. Ovakva posvećenost i odgovornost za divljenje je i svaku pohvalu.

STRUČNO OSPOSOBLJAVANJE: STIGLA NOVA GENERACIJA VISOKOŠKOLACA

I ove godine u Elektroprivredi Crne Gore realizovaće se program Stručnog osposobljavanja. Čak 56 visokoškolaca prijavilo se da pripravnički staž odradi u našoj kompaniji, a na zajedničkom sastanku, 14. januara, pojavilo se 53. mladih ljudi.

Oni će u narednih devet mjeseci imati priliku da uče od iskusnih stručnjaka, a dobrodošlicu su im poželjeli izvršni direktor, Stefano Pastori, glavni finansijski direktor, Flavio Bianco, izvršni rukovodilac Direkcije za ljudske resurse, Ranko Vojinović, izvršni rukovodilac Direkcije za upravljanje energijom, Momir Grbović, izvršni rukovodilac FC Snabdijevanje, Vladimir Bojičić, izvršni rukovodilac FC Proizvodnja, Fulvio Ivo Guidi, izvršni rukovodilac Direkcije za pravne poslove, Zoran Rakočević i rukovodilac Sektora za ljudske resurse i opšte usluge u FC Distribucija, Magdalena Koružić-Vukčević.

Stefano Pastori je poručio visokoškolcima da će imati mnogo toga da nauče u EPCG te da su izabrali najbolju kompaniju u Crnoj Gori da obave stručno osposobljavanje.

- EPCG je najveća kompanija u Crnoj Gori, koja dobro posluje. Imaćete priliku mnogo toga da naučite. Na vama je da se pokažete i naučite posao. Nadam se da ću nekoga od vas vidjeti ovdje i na kraju godine - rekao je Pastori.

Ranko Vojinović je dodao da bi trebalo narednih devet mjeseci da svi iskoriste na najbolji mogući način, jer su došli u pravu kompaniju, gdje mogu da nauče mnogo toga.

Visokoškolci su istakli da im je čast što će se stručno osposobljavati u Elektroprivredi te da će se truditi da što više nauče od iskusnih kolega sa kojima će saradivati u narednom periodu.

Marko Burić

Ekipa iz Tuzi: Bečović, Frljučkić i Ljuljanović (s lijeva na desno)

REKONSTRUKCIJA TRAFOREONA U GOLUBOVcima I TUZIMA: BOLJI NAPON ZA MJEŠTANE

Realizaciju projekta daljinskog očitavanja potrošnje električne energije kod 3.550 potrošača gradskih opština Golubovci i Tuzi pratila je u 2015. godini potpuna rekonstrukcija traforeona u koje su ugrađivana pametna brojlara. Tako su svi drveni stubovi zamijenjeni armirano-betonskim, a Al-Fe provodnici samonosivim kablovskim snopom.

-Rekonstruisane su 32 niskonaponske mreže. Ugrađeno je ukupno 430 armirano-betonskih stubova i 41 hiljada metara SKS-a različitih presjeka - rekao nam je Rajko Fuštić, inženjer za nadzemne vodove.

On je istakao da na njima od tada praktično nije bilo intervencija jer nije dolazilo do kvarova, a naponske prilike su mnogo bolje, kao i očitanoš mjernih mjesta. Znatno su smanjeni i gubici električne energije u tom dijelu konzuma sa ukupno 11.550 potrošača koji se napajaju preko 249 trafostanica.

Ukupna dužina 10 kilovoltnih dalekovoda je 135 km, a 10kV kablovskih mreža 34 km. Sve to održava svega devet montera, od kojih su šestorica starija od 50 godina. Rezultati iz prethodnog perioda potvrđuju njihovu posvećenost i odgovoran odnos prema poslu koji obavljaju.

A sve što je urađeno tokom prošle godine na ovom području primijetili su i mještani koji su na svoj način to komentarisali.

Jedan od njih iz sela Mojanovići bio je oduševljen što je sada „pritisak“ struje bolji, a jedna ushićena bakica rekla je da joj je "svijetlo mnogo bolje otkad je Distribucija „poperila“ novi direk, a i više ne strepi da će joj onaj stari, koji je bila sa dvije strane „posošila“, panuti u baštinu“.

Biljana Mitrović

Ekipa iz Golubovaca: Crnogorčević, Klikovac, Jovičević i Čolević (s lijeva na desno)

DALEKOVOD

FC DISTRIBUCIJA U 2016.GODINI PLANIRALA VIŠEMILIONSKA ULAGANJA U PRIMARNU I SEKUNDARNU MREŽU

INVESTICIJE ZA BUDUĆNOST

Ranko Vuković

Biljana Mitrović

PREDSTOJI IZGRADNJA I REKONSTRUKCIJA VIŠE ELEKTROENERGETSKIH OBJEKATA KOJI ĆE U VELIKOJ MJERI MODERNIZOVATI MREŽU I POPRAVITI POUZDANOST I KVALITET NAPAJANJA ELEKTRIČNOM ENERGIJOM PRIPADAJUĆIH KORISNIKA.

Dotrajali i preopterećeni 35 kV kabl od TS 220/110/35kV „Podgorica 1“ u Zagorju do TS 35/10kV „Centar“, poslije više decenija, u fazi je zamijene novim dužine 3,5km. Realizacijom ove investicije, vrijedne 360 hiljada eura, pouzdanije i kvalitetnije napajanje električnom energijom imaće postojeći konzumenti, među kojima su i najznačajnije institucije Glavnog grada i države, a stvoreni su uslovi i za priključenje novih korisnika.

Prema riječima Ranka Vukovića, rukovodioca Sektora za razvoj i investicije FC Distribucija, privodi se kraju i izgradnja 35 kilovoltnog kabla od „TS 110/35kV Bar-Bjeliši“ do TS 35/10kV „Popovići“ u dužini od oko 2,5 km. Razlog zbog kojeg se pristupilo ovom, 220 hiljada eura vrijednom projektu, proistekao je iz potrebe uklapanja i puštanja pod napon novoizgrađene TS 35/10kV „Popovići“ u Baru, u koju je EPCG uložila milion i po eura.

Vuković kaže da će Distribucija do kraja godine realizovati i izgradnju TS 35/10kV „Klinci“ u Herceg Novom, sa uklapanjem u 35 i 10 kV mrežu, jer su konačno stvoreni uslovi za početak radova na realizaciji ovog projekta, vrijednog 2,2 miliona eura. Izgradnjom ovog objekta znatno će se poboljšati naponske prilike i stvoriti neophodne pretpostavke za priključenje novih potrošača na hercegnovskom dijelu poluostrva Luštica.

- Korisnici električne energije na tom dijelu Luštice trenutno se napajaju preko 10kV nadzemnog voda, dužine oko 11 km, što nepovoljno utiče na pouzdanost napajanja električnom energijom. Izgradnja nove trafostanice će u znatnoj mjeri poboljšati kvalitet napajanja u tom dijelu konzuma, podsjetio je Vuković.

On je istakao da će do kraja godine biće izgrađena, odnosno potpuno rekonstruisana i TS 35/10kV „Pržno“ u Tivtu, koja električnom energijom napaja cijelo poluostrvo Luštica, i Tivatski i Hercegnovski dio, a na tom području je, kao što je poznato, planirana izgradnja turističkih kompleksa visoke kategorije. U okviru ugovorenih radova predviđena je zamjena 35 i 10kV postrojenja i ugradnja dva transformatora od po 8 MVA.

Prema njegovim riječima, u toku je, takođe, tenderska procedura za izgradnju 35kV kabla od TS 110/35kV Tivat do TS 35/10kV Račice, jer su na postojećem 35 kilovoltnom vodu česti kvarovi zbog dugog vijeka eksploatacije, pa predstavlja usko grlo, s obzirom na investicione planove na ovom području. Razlog više je što dio trase prolazi kroz tivatski aerodrom, a to otežava održavanje dalekovođa. Oko pet kilometara novog kabla postaviće se uz postojeću saobraćajnicu, a vrijednost investicije je 350 hiljada eura.

Pored navedenih objekata koji su u fazi realizacije, objavljeni su pozivi za javno nadmetanje za izgradnju još četiri objekta primarne mreže, u koje će biti uloženo preko 2,2 miliona eura. Naime, prateći rastuće potrebe stanovnika Ulcinja za električnom energijom, EPCG je planirala izgradnju TS 35/10kV „Novi Ulcinj“ sa priključnim vodovima, vrijednu preko 2 miliona eura.

- Postojeća trafostanica „Grad“ je preopterećena, a porast standarda korisnika i povećanje vršnog opterećenja, kao i nedovoljni kapaciteti u transformaciji 35/10kV i nedovoljan broj TS 10/0,4kV na ovom području, te intenzivna izgradnja, razlozi su što stanje mreže ni izdaleka ne zadovoljava potrebe korisnika el. energije ovog najjužnijeg crnogorskog grada. Izgradnja TS „Novi Ulcinj“ je neophodna i zbog postojećih korisnika, i zbog budućih u užem gradskom jezgri, jer će se konačno zadovoljiti potrebni uslovi, kako u energetske smislu, tako i u smislu zahtjeva tehničkih propisa – kaže Vuković.

U planu je, takođe, rekonstrukcija 35/10kV trafostanica „Novi Obod“, „Šavnik“ i „Čanj“, koja se sastoji u zamjeni maloulnih prekidača vakuumskim jer su mnogo pouzdaniji i tehnološki opravdaniji. Vrijednost ovih investicija je oko 150 hiljada eura.

-Pored ulaganja u primarnu mrežu, u toku je i javno nadmetanje za odabir najpovoljnijih ponuđača za realizaciju investicija u sekundarnu mrežu, vrijednih oko 2,2 miliona eura. Riječ je o izgradnji i rekonstrukciji trafostanica 10/0,4kV i 10 i 0,4 kV podzemnih i nadzemnih mreža – kazao je, na kraju, Ranko Vuković.

DALEKOVOD

REGION 2 – DANILOVGRAD

Ulaganja za BOLJE I SIGURNIJE napajanje

Jagoš Pupović

Biljana Mitrović

I u ovim zimskim mjesecima realizuju se brojni poslovi u opštini Danilovgrad, koje izvode zaposleni u Distribuciji u Regionu 2.

Pod naponom će uskoro biti novoizgrađena TS „Šabov krug“, dok je za trafostanice „Zagreda“ i „Mosori“ neophodno uraditi uzemljenje zbog prirode terena, nakon čega će se i ove dvije TS uvesti u sistem, što će znatno popraviti kvalitet napajanja potrošača na tim područjima.

Jagoš Pupović, direktor Regiona 2, najavio je i kompletnu rekonstrukciju dotrajalog 10 kilovoltnog dalekovoda „Slap“, sa kojeg se napajaju 32 trafostanice na području Vražegrmaca, Orje Luke, Frutka, Kujave i Zagorka. Već su otklonjeni neki kvarovi, a nakon završetka tenderske procedure u martu, nastaviće se radovi na ovom dalekovodu na kojem su u prethodnom periodu bili česti ispadi i problemi.

Kompletno će se rekonstruisati još jedan dotrajali DV 10kV pored Krečane u Spužu, a planiran je i nastavak rekonstrukcije DV „Podgorica“ iz Podanja na kojem je već izvršena djelimična modernizacija ugradnjom riklozera i sekcionara.

Pored nabavke nove visokonaponske opreme za trafostanice „Đoko Kovačević“ i „Montex“ u Spužu, što je trenutno u proceduri, Pupović u konzumu Danilovgrada najavljuje početak izgradnje tri nove trafostanice (Frutak III, Ciglana i Grljić) u ovoj godini, a potom još dvije (Stologlav i Pitoma loza), kao i rekonstrukciju dvije TS na području Daljma. Dio problema u Novom Selu riješen je postavljanjem podzemnog kabla, a kompletna rekonstrukcija tog dalekovoda (DV 10kV Novo Selo) koji napaja pogone u Industrijskoj zoni, Bandiče i Komane, planirana je za 2018. godinu.

A da se kontinuirano održava i modernizuje i niskonaponska mreža potvrđuje podatak da je svaki ormar na stubnim trafostanicama u Danilovgradu zamijenjen novim. Pupović kaže da se na NN mreži radi sukcesivno, po traforeonima, prema prioritetima, u zavisnosti od stanja mreže.

On podsjeća da je kroz II fazu Projekta modernizacije mjerenja potrošnje u prošloj godini na području Danilovgrada izvršena kompletna rekonstrukcija 20 traforeona sa oko 1.000 potrošača. Ove godine na taj način rekonstruisaće se još 18 traforeona sa oko 900 potrošača.

Pored toga, jedan od važnih zadataka FC u narednom periodu biće sagledavanje i optimizacija visokonaponske mreže u Danilovgradu u dijelu odvajanja gradskog i prigradskog konzumnog područja na nove napojne vodove iz TS 35/10kV Danilovgrad.

STS „Šabov krug“

CRNA GORA

Usvojen Zakon o energetici

Poslanici Skupštine Crne Gore usvojili su na zasjedanju održanom krajem prošle godine novi Zakon o energetici. Ministar ekonomije, Vladimir Kavarić u svom komentaru istakao je da novi Zakon treba da otkloni neke nedostatke iz prethodnog.

Po njegovom mišljenju Zakon će pozitivno uticati na ispunjavanje obaveza energetske subjekata, uvođenje novih snabdjevača električne energije, a dopriniće i višem stepenu zaštite krajnjih kupaca. Zakonom se definišu prava i obaveze proizvođača električne energije, a posebno se uređuje i oblast proizvodnje električne energije iz obnovljivih izvora.

CDM

Srđan Mugoša: Do 2030. smanjićemo emisiju štetnih gasova za 30%

Krajem prošle godine u Parizu je održana konferencija Ujedinjenih nacija o klimatskim promjenama na kojoj su svjetski lideri dogovorili dugoročni sporazum o smanjenju emisije štetnih gasova. Jedna od teza koja se mogla čuti je da će bez agresivne akcije smanjenja emisije štetnih gasova budućnost biti neizvjesna sa potopljenim državama napuštenim gradovima, i pustim oranicama.

U okviru napora da se ograniči globalno zagrijavanje Albanija planira da do 2030. smanji emisiju gasova 11%, Bosna i Hercegovina 2, a Makedonija i Crna Gora čak 30%. Generalni direktor Direktorata za klimatske promjene, Srđan Mugoša, istakao je da je konferencija u Parizu nešto što je definitivno obilježilo 2015. godinu i da je konačno postignut fer prihvatljiv dokument za sve države svijeta.

- Crna Gora je dostavila svoj namjeravani nacionalno utvrđeni doprinos, do 2030. godine koji iznosi 30% smanjenje emisije gasova. To je ono što smo se mi obavezali - rekao je Mugoša.

TV VIJESTI

Ugalj će zamijeniti skoro četvrtina domaćinstava

Za ekološko grijanje opredijelilo se oko 1.000 od ukupno 4.000 domaćinstava koja u Pljevljima koriste ugalj. Njima su tokom posljednjih dana prošle godine podijeljeni briketi i pelet. Riječ je o kratkoročnim mjerama za poboljšanje kvaliteta vazduha u zimskim mjesecima u Pljevljima.

Za te potrebe Vlada je izdvojila 417.000 eura, a opština nabavila 3.000 tona briketa i 1.000 tona peleta. Prema rezultatima, može se očekivati da se aerozagadenje zamjenom uglja smanji 50 procenata. Privatna ložišta u analizama su prepoznata kao najveći zagađivač vazduha u Pljevljima. Slijede saobraćaj, industrija i geografsko-klimatski faktori.

POBJEDA

U kabl ulažu 42 miliona

Najvažnija aktivnost Crnogorskog elektroprenosnog sistema u ovoj godini biće realizacija plana investicija od 52 miliona eura, izjavio je predsjednik odbora direktora CGES-a Dragan Laketić.

- U fokusu je podmorska interkonekcija sa Italijom i planirano je da najveći dio posla bude završen u ovoj godini, što bi trebalo da košta 42 miliona eura rekao je Laketić. Obaveza CGES-a je izgradnja trafostanice „Lastva“ i dalekovoda „Lastva-Čevo“ i „Čevo-Pljevlja“. Ugovor za trafostanicu „Lastva“ je potpisan sa Simensom iz Beča i radovi teku po planu, tako da bi objekat trebalo da, praktično bude završen ove godine. Ugovor za dalekovod od Tivta do Čeva sklopljen je sa Iberdrolom iz Madrida - rekao je Laketić.

POBJEDA

Elektromreža Srbije kupila 10% akcija CGES-a

Javno preduzeće Elektromreža Srbije (EMS) kupilo je na Montenegroberzi, oko deset odsto akcija Crnogorskog elektroprenosnog sistema (CGES) za 13,84 miliona eura.

Cijena po akciji je iznosila 95 centi, a prodato je ukupno 14,57 miliona dionica, kroz 197 transakcija. Cijena akcija CGES-a je porasla 9,2 odsto. Država Crna Gora je vlasnik 55 odsto akcija CGES-a, dok italijanska Terna posjeduje oko 22,09 odsto dionica. Predstavnici preduzeća Elektromreža Srbije (EMS) u januaru su poslali zahtjev za sazivanje vanredne Skupštine akcionara Crnogorskog elektroprenosnog sistema (CGES), sa prijedlogom da se izaberu novi članovi borda direktora. Prostora za unaprijeđenje, kako su kazali, uvijek ima i to će svakako biti jedna od tema sastanka predstavnika EMS-a i CGES-a.

CDM

Italijani i Rusi traže naftu u Ulcinju

Prvorangirani na tenderu za istraživanje nafte i gasa u crnogorskom podmorju je italijansko-ruski konzorcijum koji čine firme Eni i Novatek, ocijenila je komisija Ministarstva ekonomije.

Tender je zatvoren u maju 2014. godine, a Ministarstvo ekonomije je odluku o prvorangiranom ponuđaču donijelo krajem decembra 2015. godine, nakon 19 mjeseci. Na tenderu je ponuđeno 13 blokova, a četiri za koja je odabran Eni i Novatek nalaze se u Ulcinju, odnosno u dijelu Jadranskog mora koje pripada opštini Ulcinj.

Ministar ekonomije Vladimir Kavarić je nedavno najavio da će se u ovoj godini početi sa istraživanjem nafte i gasa u Jadranskom moru. Da bi se sa tim počelo, nakon objavljivanja rang-liste, potrebno je da se sastavi ugovor o koncesiji sa odabranim ponuđačem, koji mora da usvoji Vlada, a zatim i Skupština. Koncesija će se izdati na 30 godina, a Skupština je prije zaključivanja javnog poziva za istraživanje i eksploataciju nafte i gasa usvojila Zakon o porezu na ugljovodnike. Prema tom aktu, porez na ugljovodnike iznosiće 59 odsto, a od tog prihoda 20 odsto će ići u državni budžet, a 80 odsto u poseban fond za ugljovodnike.

PORTAL ANALITIKA

INTERVJU

DRŽAVNI SEKRETAR ZA EVROPSKE INTEGRACIJE I GLAVNI PREGOVARAČ, AMBASADOR ALEKSANDAR ANDRIJA PEJOVIĆ

Plan je da ZA DVIJE GODINE budemo spremni 15. za zatvaranje POGLAVLJA

Aleksandar Andrija Pejović

Marko Burić

OTVARANJE PREGOVORA U OBLASTI ENERGETIKE U DECEMBRU 2015. POTVRĐUJE DA SMO U VELIKOJ MJERI USKLAĐENI S EVROPSKIM STANDARDIMA U OVOM POGLAVLJU. IPAK, PRED CRNOM GOROM JE VELIKI BROJ OBAVEZA, A REFORME U ENERGETSKOM SEKTORU I UKLJUČIVANJE U REGIONALNO I EVROPSKO ENERGETSKO TRŽIŠTE OSTAĆE JEDAN OD PRIORITETA NAŠE ZEMLJE I U NAREDNOM PERIODU - REKAO JE U INTERVJUU ZA LIST "ELEKTROPRIVREDA" GLAVNI PREGOVARAČ SA EU ALEKSANDAR ANDRIJA PEJOVIĆ.

U decembru prošle godine Crna Gora je otvorila pregovore sa Evropskom unijom u Poglavlju 15 - Energetika. Šta nas očekuje u narednom periodu?

Poglavlje 15 - Energetika je, ako ne računamo 23. i 24. poglavlje koja se izdvajaju u okviru novog pristupa, prvo poglavlje koje je imalo početno mjerilo i koje smo otvorili. Podsjetiću da se mjerilo odnosilo na izradu Akcionog plana za usklađivanje s Direktivom 2009/119/EZ o obaveznim naftnim rezervama koja podrazumijeva obezbjeđivanje naftnih rezervi koje odgovaraju količini za 90 dana neto uvoza. Radna grupa je, uz podršku kolega iz Evropske komisije, intenzivno radila na izradi ovog plana koji je usvojen 23. aprila 2015.

U narednom periodu nas očekuje upravo sprovođe-

” Od Crne Gore se očekuje sprovođenje Akcionog plana o obaveznim naftnim rezervama, razdvajanje svih energetske subjekata u skladu s jednim od modela predviđenih pravnom tekovinom i usklađivanje s pravnom tekovinom o energetske efikasnosti. ”

nje ovog akcionog plana, koji podrazumijeva kako zakonodavno usklađivanje s pravnom tekovinom tako i obezbjeđivanje nafte i/ili naftnih derivata. Imajući u vidu zahtjevnost pravne tekovine, ovu obavezu je potrebno ispuniti do 1. januara 2023. Osim toga, Crnu Goru očekuje usklađivanje i sprovođenje izuzetno zahtjevnih pravne tekovine koja obuhvata III energetske paket, kao i evropskih standarda koji se odnose na oblast energetske

efikasnosti.

Kako bismo realizovali sve obaveze iz evropske agende, neophodno je ojačati administrativne kapacitete u svim nadležnim institucijama, a posebno u Ministarstvu ekonomije i Regulatornoj agenciji za energetiku.

Konačno, kako je Evropska komisija ocijenila da trenutni broj inspektora za adekvatnu kontrolu sprovođenja obaveza nije dovoljan, potrebno je ojačati i kapacitete Uprave za inspekcijske poslove.

U kojoj mjeri je Crna Gora dostigla evropske standarde u oblasti energetike?

Otvaranje pregovora u oblasti energetike u decembru 2015. potvrđuje da smo u velikoj mjeri usklađeni s evropskim standardima u ovom poglavlju. Osim toga, bitno je istaći da stepenu usklađenosti s pravnom tekovinom EU u značajnoj mjeri doprinosi članstvo naše zemlje u Energetskoj zajednici, što je ocijenjeno i u svim izvještajima Evropske komisije.

Crna Gora je donijela sva strategijska dokumenta koja se odnose na planiranje u ovoj oblasti. Tu, prije svega, mislim na Strategiju razvoja energetike do 2030. godine, Nacionalni akcioni plan korišćenja energije iz obnovljivih izvora u Crnoj Gori za period 2014-2020, a svake dvije godine se donosi Akcioni plan energetske efikasnosti. Kada je riječ o zakonskim propisima, na posljednjoj sjednici Skupštine u 2015. usvojen je Zakon o energetici kojim su prenijete sve glavne odredbe direktiva EU iz III energetske paketa. Vlada je utvrdila i Predlog zakona o prekograničnoj razmjeni električne energije i prirodnog gasa kojim su prenijete odredbe regulativa EU iz trećeg paketa i nadamo se da će Skupština uskoro donijeti i ovaj zakon. Konačno, podsjetiti da je Skupština u decembru 2014. donijela Zakon o efikasnom korišćenju energije koji je uglavnom usklađen s evropskim zakonodavstvom. Takođe, Crna Gora je u velikoj mjeri usklađena s pravnom tekovinom iz oblasti nuklearne sigurnosti i naša zemlja kontinuirano dobija pozitivnu ocjenu za ovu oblast u evropskim izvještajima.

Kako energetska sektor predstavlja jednu od strategijskih grana crnogorske ekonomije, svjesni smo koristi koje dobijamo usklađivanjem s evropskim standardima. Stoga će reforme u ovom sektoru i uključivanje u regionalno i evropsko energetska tržišta ostati jedan od prioriteta naše zemlje i u narednom periodu.

S obzirom na to da je Hrvatska posljednja zemlja koja je postala dio EU, koliko nam mogu pomoći iskustva te zemlje u nastavku pregovora?

Imajući u vidu da je Hrvatska posljednja zemlja koja je pristupila EU, za Crnu Goru je značajno njeno iskustvo iz kompletnog pregovaračkog procesa, a ne samo u ovoj oblasti. Istakao bih da je saradnja s kolegama iz hrvatskog pregovaračkog tima izuzetno dobra i da održavamo stalnu i redovnu komunikaciju u vezi s vo-

đenjem pristupnih pregovora.

Kad je, konkretno, riječ o 15. poglavlju, usljed sličnosti dva sistema, za nas su veoma dragocjene hrvatske naučene lekcije i relativno svježi primjeri koji su primjenjivi i na Crnu Goru. Tako nam je, prilikom izrade Akcionog plana za obavezne naftne rezerve, u velikoj mjeri pomoglo upravo hrvatsko iskustvo. Tako su kolege iz hrvatske Agencije za obavezne zalihe nafte i naftnih derivata novembra 2013. posjetile Crnu Goru i Radnoj grupi za izradu Akcionog plana za obavezne naftne rezerve prenijele iskustvo o sprovođenju Direktive o obaveznim rezervama.

Možemo li očekivati sličnu dinamiku pregovora kao u slučaju Hrvatske, tačnije da za godinu i po zatvorimo 15. poglavlje?

Dinamika pregovora, u prvom redu, zavisi od naših unutrašnjih napora, tempa i kvaliteta reformi koje sprovodimo. Bitno je ukazati i na aktuelnost pitanja energetike danas, za razliku od perioda kada je Hrvatska pregovarala. U prilog ovoj tvrdnji govori činjenica da je EU 2015. pokrenula inicijativu za realizaciju jednog od najznačajnijih projekata u njenoj istoriji, a to je formiranje Energetske unije, a sve s ciljem da se Evropi i njenim građanima osigura povoljna, sigurna i održiva energija.

O značaju energetska pitanja za Evropsku uniju danas govore i završna mjerila koje je Crna Gora dobila. Naime, od Crne Gore se očekuje sprovođenje Akcionog plana o obaveznim naftnim rezervama, razdvajanje svih energetska subjekata u skladu s jednim od modela predviđenih pravnom tekovinom i usklađivanje s pravnom tekovinom o energetska efikasnosti. Tačnije, fokus je na sprovođenju koje zahtijeva i duži period za realizaciju. S druge strane Hrvatska je dobila četiri završna mjerila koja su se uglavnom odnosila na usklađivanje s pravnom tekovinom i to: 1) donošenje novog Zakona o rudarstvu, 2) jačanje tržišta električne energije i gasa, 3) veće učešće obnovljivih izvora u proizvodnji električne energije i 4) nastavljanje jačanja administrativnih kapaciteta kako bi se adekvatno sproveli zakoni o nuklearnoj sigurnosti.

Uprkos zahtjevnijim zadacima, u pogledu daljeg usklađivanja i sprovođenja pravne tekovine EU, naš plan je da za dvije godine budemo interno spremni za zatvaranje pregovora u ovom poglavlju. Pred Crnom Gorom je veliki broj obaveza, ali, imajući u vidu trenutni stepen usklađenosti i posvećenost ispunjavanju zadataka, smatram da je ovaj plan realno ostvariv.

Lovćen lojalnost program

Udružite osiguranja,
sakupljajte bodove
i ostvarite
do 50 % popusta

- ✓ Nova osiguranja, dvostruki bodovi
- ✓ Već sa dva osiguranja ste u programu

www.lo.co.me

020 404 404

Lovćen lojalnost program jedinstvenim sistemom udruživanja osiguranja i zbrajanja bodova povezuje osiguranja, čime ostvarujete popuste na:

- osiguranja kuće/stana
- kasko osiguranja motornih vozila AK
- turistička osiguranja
- osiguranja odgovornosti...

**Više polisa osiguranja,
veća ušteda.**

AKTUELNOSTI

NAGRADNA IGRA „NEKA VAS VOZI DOBRA ENERGIJA“

„FORD MONDEO“ KUPCU SA CETINJA

Detalj sa izvlačenja nagrada u studiju RTCG

Olivera Vulanović

Na nagradnoj igri Elektroprivrede Crne Gore, pod nazivom „Neka vas vozi dobra energija“, glavnu nagradu automobil „ford mondeo“ dobila je Savka Perović sa Cetinja. Umjesto njega, nagradu je dobila Savka Perović sa Cetinja. Osim ovog zavidnog zgoditka, sredinom januara, u studiju RTCG, izvučene su, kompjuterski, metodom slučajnog izbora pretplatnog broja i ostale vrijedne nagrade. U bazi za izvlačenje našlo se, oko, 161 hiljada i dvjesto domaćinstava, članova Zlatnog tima koji su 31. decembra imali u potpunosti izmiren dug za utrošenu električnu energiju. Proceduru izvlačenja obavila je komisija u sastavu: Eleonora Albijanić, predsjednik, koja je i izvlačila imena nagrađenih, kao i članovi Svetlana Crnogorac (FC Snabdjevanje) i Jelena Čeranić (IT Sektor).

Na ovoj atraktivnoj nagradnoj igri koju je naša kompanija pokrenula početkom decembra prošle godine, pet vaučera za trgovinu u Roda marketima dobila su domaćinstva iz Bijelog Polja, Bara, Berana, Podgorice i Pljevalja. Dva sedmodnevna zimovanja za dvije osobe na Vučju kod Nikšića pripala su kupcima iz Kotora i Cetinja. Dva iPhone 6 telefona otišla su u Berane

i Ulcinj, dok je petodnevni turistički boravak u Barseloni, za dvije osobe, pripao potrošaču iz Berana.

Ovo je samo prva u ciklusu od tri nagradne igre koje naša kompanija ima u planu tokom ove godine. Krajem januara krenula je nova nagradna igra „Neka vas vozi dobra energija“ 2 koja će imati četiri kola. U svakom od njih biće dodijeljen po jedan automobil, marke „ford fokus“. Prvi automobil biće dodijeljen u martu i to kupcu koji na kraju februara uopšte ne bude imao duga na računu. Drugi automobil otići će u maju kupcu koji u aprilu podmiri sav dug, treći u julu za onoga ko u junu izmiri sve svoje obaveze. Četvrti automobil odlazi u septembru u ruke onoga koji krajem avgusta plati svu utrošenu električnu energiju.

Treći ciklus nagradne igre „Neka vas vozi dobra energija“ planiran je za oktobar 2016. godine kad će biti dodijeljen još jedan „ford mondeo“, uz mnoge druge nagrade, i to samo za članove Zlatnog tima, odnosno sve one koji od decembra 2015. do novembra 2016. godine budu u kontinuitetu plaćali račune za utrošenu električnu energiju.

DOBITNICI NAGRADA

Glavna nagrada, „ford mondeo“, otišla je na ime Savke Perović sa Cetinja.

Pet dobitnika koji će trgovati vaučerima od po 200€ u „Roda“ marketima:

Vojislav Obradović (Berane):
Trgovina u Roda marketima

Vojislav Obradović, Berane (vaučer od 200€ za trgovinu u „Roda“ marketima)
-Drago mi je zbog nagrade, ipak, žalim što nijesam osvojio glavnu jer sam redovni platiša već 20 godina.

Valerija Vukanović (Podgorica):
Bogat dodatak porodičnom budžetu

Valerija Vukanović, Podgorica (nasljednica Spasoja Vukanovića na čije ime glasi brojilo)
-Nijesam očekivala da će biti izvučen moj pretplatnički broj. Prijatno sam iznenađena. Redovno plaćam potrošenu električnu energiju od 2015. godine.

Arneta Spahić (Bijelo Polje):
Sa osmijehom u kupovinu

Esad Spahić, Bijelo Polje
-Prijatno sam iznenađen nagradom. Račune za električnu energiju redovno plaćam od kad znam za sebe.

Elsudin Bakija (Pljevlja):
Vaučer u ruke nezaposlenog

Elsudin Bakija, Pljevlja (nasljednik Behije Bakije)
-Veoma sam zadovoljan nagradom jer sam već duže vrijeme nezaposlen. Redovno plaćam račune za električnu energiju.

Božidar Mijović (Bar):
U kupovinu sa 200€

Božidar Mijović, Bar
-U Zlatnom timu sam od početka. Redovno plaćam račune za potrošenu električnu energiju, kao, uostalom, i sve druge. Zahvaljujem na nagradi i želim uspješno poslovanje vašoj kompaniji.

Dva dobitnika telefona iPhone 6:

Vehbi Lika (Ulcinj): Do dobrog telefona preko „čistog“ računa

Vehbi Lika, Ulcinj,

Nijesam se nadao nagradi, iznenađen sam. Redovni sam platiša od 2014. godine.

Jasmina Zujović (Berane): Radovanje vrijednom telefonom

Jasmina Zujović, Berane (umjesto vlasnika pretplatnog broja Amera Zujovića)
-Prijetno sam iznenađena. Račune za električnu energiju redovno plaćamo od 2003. godine.

Jedan petodnevni aranžman za dvije osobe u Barceloni

Vesko Obradović iz Berana:

Jako me je obradovala nagrada. Ipak, pokloniću je bliskoj osobi jer iz zdravstvenih razloga ne mogu putovati.

Dva dobitnika sedmodnevnog zimovanja za dvije osobe u Ski centru „Vučje“:

-Tanja. I. Tatar, Kotor

-Savo Bigović, Cetinje

FORD FOCUS

ČETIRI AUTOMOBILA FORD FOCUS ZA DOMAĆINSTVA SA DUGOM 0€ NA KRAJU FEBRUARA, APRILA, JUNA I AVGUSTA.

SAMO ZA ČLANOVE ZLATNOG TIMA I FORD MONDEO U NOVEMBRU

SREĆNO! Vaša

OD 21. JANUARA NOVA NAGRADNA IGRA "NEKA VAS VOZI DOBRA ENERGIJA 2"

Ova nagradna igra traje narednih osam mjeseci i imaće četiri kola. U svakom kolu dodjeljuje se po jedan automobil FORD FOCUS.

- ▶ Prvi Ford Focus dodijeliće se u martu, a pravo učešća imaju sva domaćinstva koja na kraju februara ne budu imala dugovanja za utrošenu električnu energiju
- ▶ Drugi u maju (za stanje duga 0€ na kraju aprila)
- ▶ Treći u julu (za stanje duga 0€ na kraju juna)
- ▶ Četvrti u septembru (za stanje duga 0€ na kraju avgusta)

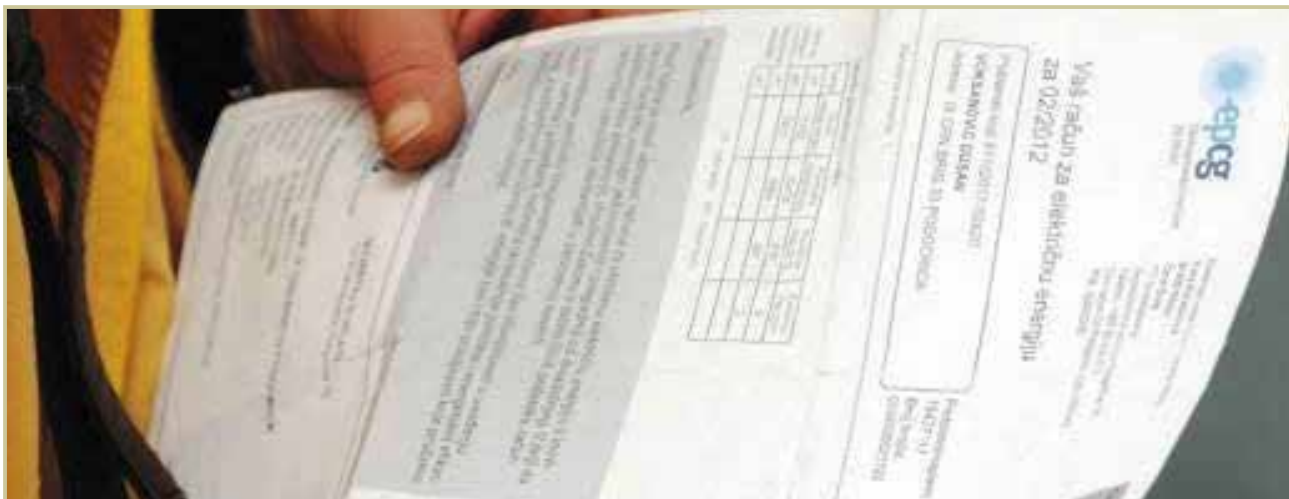

Treća nagradna igra, planirana je za oktobar 2016. godine, kada ćemo pokloniti još jedan automobil Ford Mondeo uz mnoge druge nagrade, a u tom ciklusu pravo učešća imaće samo članovi Zlatnog tima, odnosno svi potrošači koji su od decembra 2015. do novembra 2016. godine redovno, u kontinuitetu, plaćali račune za utrošenu električnu energiju.

Više o nagradnoj igri "Neka vas vozi dobra energija 2" pogledajte u PRAVILIMA NAGRADNE IGRE na www.epcg.com

DRUGI PIŠU

POBJEDA: IZ MINISTARSTVA EKONOMIJE SAOPŠTAVAJU DA EPCG POSTUPA ZAKONITO

POTROŠAČU MOGU DA ISKLJUČE STRUJU I ZBOG JEDNOG RAČUNA

Elektroprivreda ima pravo po Zakonu o energetici i opštim uslovima za snabdijevanje električnom energijom da potrošača isključi sa mreže čak i zbog samojednog na vrijeme neizmirenog računa rečeno je Pobjedi iz Ministarstva ekonomije.

Oni ističu kako to, ipak, nije praksa ove kompanije, te da toj mjeri pribjegavaju tek kada se računi „nagomilaju“. Direktorica Centra za zaštitu potrošača Olga Nikčević ranije je kazala Pobjedi da uprkos Zakonu, EPCG ne bi trebalo da isključuje struju građanima, jer smatraju da je po Ustavu pravo na struju jedno od osnovnih uslova za život. Sudeći prema navodima Ministarstva, to, ipak, nije tako.

Podsjećamo da je ovaj Zakon usvojen u parlamentu, da je dobio zeleno svjetlo nadležnih skupštinskih tijela među kojima su i oni koji se bave usaglašenosti predloženih akata, kao i da je prethodno prošao

procedure u izvršnoj vlasti koje takođe, između ostalih, tretiraju i ovo pitanje objašnili su iz ovog Vladinog resora dodajući da je u formi nacрта i prijedloga, Zakon o energetici dobio zeleno svjetlo Energetske zajednice i Evropske komisije.

Centar za zaštitu potrošača naveo je da po Zakonu o zaštiti potrošača EPCG ne može da isključi potrošača koji je prigovorio na neki račun ili dug dok se ta stvar ne riješi na sudu, ali da se u praksi dešava da potrošači ipak bivaju isključeni.

EPCG, objašnjavaju iz Ministarstva ekonomije, ne može da isključi potrošača zbog računa čiji je iznos predmet spora u sudskom, vansudskom ili upravnom postupku, ali da je potrošač u obavezi da redovno plaća nesporne račune.

Ukoliko potrošač redovno plaća fakture, ali određenu reklamira zbog iznosa,

EPCG neće isključiti struju zbog tog jednog spornog računa do okončanja postupka. Međutim, ukoliko postoje neplaćene nesporne fakture, bez obzira na to što se reklamacija na tek pristigli račun obrađuje, EPCG ima pravo na isključenje navode iz Ministarstva.

Iz ovog resora objašnjavaju da je Zakonom propisano da ukoliko krajnji kupac ne ispunjava obaveze utvrđene ugovorom, odnosno računom za isporučenu energiju, što znači ukoliko ne izmiri račun u roku od osam dana, snabdjevač je dužan da krajnjeg kupca prethodno upozori, a ukoliko kupac u roku od osam dana od dostavljanja upozorenja ipak ne izmiri obavezu, nalaze se prekid isporuke električne energije. Sve ove informacije, kako objašnjavaju, nalaze se na računu EPCG koji dobijaju potrošači, što je, takođe, obaveza definisana Zakonom.

INTERVJU

DOCENT DR VLADAN RADULOVIĆ,
PROFESOR NA ETF-U U PODGORICI

PRED SNAGOM PRIRODE POKLEKNU I NAJCVRŠĆI STUBOVI

Docent dr Vladan Radulović

Biljana Mitrović

PROIZVODI NOVIH TEHNOLOGIJA, SISTEMI ZA GEOGRAFSKO LOCIRANJE UDARA ATMOSFERSKIH PRAŽNENJA (LINET, SCALAR ITD.) PRATE KRETANJA GRMLJAVINSKIH OLUJA I OLAKŠAVAJU ODREĐIVANJE MJESTA KVAROVA U SLUČAJEVIMA PRIBLIŽAVANJA OLUJA NADZEMNIM VODOVIMA, REKAO JE, IZMEĐU OSTALOG, U INTERVJUJU ZA LIST ELEKTROPRIVREDA DOCENT DR VLADAN RADULOVIĆ.

Da li je moguće nadzemne elektroenergetske vodove zaštititi od havarija usled ekstremnih vremenskih uslova i kako?

Najbolja zaštita izloženih elemenata elektroenergetskog sistema od uticaja vremenskih uslova je pravilno dimenzionisanje prilikom njihovog projektovanja i izgradnje. Međutim, treba imati u vidu da ne postoji potpuna zaštita nadzemnih elektroenergetskih vodova od ekstremnih vremenskih uslova, jer koliko god oni bili ekstremni, mogući su još ekstremniji, pa se postavlja pitanje koje vremenske uslove usvojiti kao polaznu tačku prilikom projektovanja i dimenzionisanja elemenata sistema. Uz to, svako povećanje sposobnosti elemenata nadzemnih vodova da izdrže vremenske nepogode u direktnoj je korelaciji sa vrijednošću te investicije, a kasnije i troškova održavanja. Zato je pod znakom pitanja i ekonomičnost izgradnje nadzemnih vodova, sposobnih da izdrže ekstremne vremenske uslove. Dosadašnja praksa je nalogala da se elementi elektroenergetskog sistema, prije svega nadzemni vodovi i postrojenja na otvorenom, projektuju i izvođe prema maksimalnim vrijednostima uticajnih klimatskih uslova koji se pojavljuju na posmatranom mjestu u toku 5, eventualno 10 godina. Koriste se i iskustva iz eksploatacije

postojećih elektroenergetskih vodova na posmatranom području, kao i druge informacije sa terena, a u saradnji sa meteorološkim stručnjacima procjenjuju se potrebni parametri za projektovanje.

Krada profila sa stubova odavno je problem elektroenergetskih kompanija. Koliko ova pojava, u kombinaciji sa dodatnim teretom zbog leda i snijega, koji je ponekad više-struko veći od propisanih parametara, ugrožava i sistem i elektrosnabdijevanje?

I pored toga što su nadzemni vodovi naponskih nivoa od 1kV do 400kV u Crnoj Gori projektovani prema Pravilniku o tehničkim normativima za izgradnju nadzemnih elektroenergetskih vodova nazivnog napona od 1 kV do 400 kV i što je dugogodišnja eksploatacija pokazala opravdanost primjene predloga i preporuka za projektovanje iz ovog pravilnika, vezano za klimatske uslove, dešavaju se havarije nadzemnih vodova. Uzrok je, prije svega, kombinacija vremenskih uslova koji nijesu prepoznati u Pravilniku, a posebno istovremena pojava leda i snijega na provodnicima, kao i dejstvo vjetra na zaledene provodnike. Tada se mogu pojaviti značajne sile na stubovima koje dovode do havarije, iako se prilikom izbora stubova uvijek ide sa određenim stepenom sigurnosti,

tako da mogu da „izdrže“ vremenske uslove koji su i nepovoljniji od ulaznih parametara prilikom projektovanja.

Drugi uzrok koji može da doprinese i izazove havariju vodova je otuđivanje elemenata čelično-rešetkastih stubova, posebno u njihovom donjem dijelu. Uprkos naporima službi za održavanje da se raznim tehničkim rješenjima spriječi otuđivanje pozicija stubova, takva dešavanja su sve češća, zbog čega su stubovi mnogo podložniji lomljenju, pa se čak i pri vremenskim uslovima za koje su projektovani može desiti havarija na njima. To se posebno uočava ako se analizira mjesto preloma stuba, koje je najčešće u donjem dijelu.

Međunarodni standard IEC 60826 „Design criteria of overhead transmission lines“ prepoznaje situaciju dejstva vjetra na zaledene provodnike kroz niz pravila u zavisnosti od definisane pouzdanosti voda. Bilo bi korisno napraviti analizu uticaja dejstva vjetra na zaledene provodnike kritičnih nadzemnih vodova u Crnoj Gori, kako bi se provjerila njihova podložnost havarijama u ovakvim situacijama i eventualno preduzele odgovarajuće mjere.

Smatrate li korisnim uspostavljanje kontinuiranog mjerenja određenih klimatskih parametara na specifičnim mikrolokacijama kao jedne od mogućnosti ranog uočavanja potencijalnih havarijskih događaja?

Iskustvo pokazuje da bi takvi podaci bili od velike koristi prilikom projektovanja i dimenzionisanja elemenata elektroenergetskih vodova. Naime, podaci o vremenskim uslovima na određenom području dobijaju se sa meteoroloških stanica koje su relativno udaljene. Često se za trase, naročito na terenima gdje se pojavljuju jaki i olujni vjetrovi, ne raspolaze referentnim podacima o brzini i smjeru vjetra, jer na trasi budućeg nadzemnog voda ili u njenoj blizini ne postoje meteorološke stanice. U realnosti se može desiti da se na određenim mikrolokacijama, kao što su uvale, prevoji i sl. pojavljuju značajno ekstremniji vremenski uslovi nego oni koji se mogu uočiti na širem području. Zbog toga bi bilo neophodno da se na određenim mikrolokacijama sprovodi kontinuirano mjerenje klimatskih parametara.

Koliko je brzi razvoj tehnologija i materijala kod izgradnje energetskih objekata uticao na njihov stabilniji rad u slučaju vremenskih nepogoda?

Razvoj novih tehnologija i materijala je prije svega uslovljen zahtjevima za povećanjem prenosnih kapaciteta nadzemnih vodova, njihovim nadzorom i monitoringom, a manje je okrenut povećanju pouzdanosti elemenata u slučaju vremenskih nepogoda jer je to prije svega određeno dimenzijama komponenti vodova.

Postoje, međutim nove tehnologije koje mogu da utiču na smanjenje trajanja prekida u isporuci električne energije kroz brže određivanje mjesta kvara i brže saniranje. Primjera ima dosta, a izdvojio bih sisteme za geografsko lociranje udara atmosferskih pražnjenja (LINET, SCALAR itd.) koji omogućavaju praćenje kretanja grmljavinskih oluja i olakšavaju

određivanje mjesta kvarova u slučajevima približavanja oluja nadzemnim vodovima. Novost u oblasti nadzemnih vodova su i montažni stubovi od lagane konstrukcije koji se u slučaju havarije mogu relativno brzo, kraće od jednog dana, sastaviti i poslužiti kao zamjena do opravke havariisanog stuba.

Ipak nijesu rijetki slučajevi višednevnih havarijskih prekida napajanja usljed nevremena i u najrazvijenijim zemljama?

Kao što sam rekao, nije ekonomski isplativo projektovati elemente sistema tako da mogu da izdrže najekstremnije vremenske uslove koji se pojavljuju jednom u 50 godina, jer bi se moglo desiti da se za vrijeme njihovog eksploatacionog vijeka nikada ne dese takvi uslovi.

Zato međunarodni standard IEC 60826 definiše probabilistički pristup projektovanju nadzemnih vodova, za razliku od Pravilnika koji je u upotrebi kod nas i kod koga je dat deterministički pristup projektovanju nadzemnih vodova. Kada se vod projektuje po determinističkom pristupu, može se projektovati sa velikom sigurnošću, ali se nikad ne zna sa kolikim rizikom. Kod probabilističke metode proračun se vrši sa određenom vjerovatnoćom pojave opterećenja i sa određenom vjerovatnoćom nosivosti konstrukcije (komponente voda) i koincidentna vjerovatnoća (proizvod ove dvije) i on daje vrijednost pouzdanosti konstrukcije nadzemnog voda. Standardom IEC 60826 su dati potrebni kriterijumi i modeli.

EU forsira razvoj tzv. pametnih mreža. Kako vidite razvoj tog koncepta u Crnoj Gori i našto treba posebno staviti akcenat?

Osnovna prednost naprednih mreža u odnosu na prethodne je integracija informaciono-komunikacione infrastrukture i tehnologija u procese monitoringa stanja u električnim mrežama i algoritama koji na osnovu dobijenih podataka mogu da sprovedu odgovarajuće akcije u korist potrošača i/ili snabdjevača. U Crnoj Gori početak razvoja naprednih mreža predstavlja sistem daljinskog očitavanja brojila. Ipak, ovim sistemom nijesu dostignute sve funkcionalnosti koje napredne mreže mogu da imaju i u tom pravcu vidim otvaranje mogućnosti za dalje unapređenje.

Veliki je broj izazova koji će se u budućnosti naći pred energetskim mrežama. Tu je prije svega integracija obnovljivih izvora na svim nivoima: prenosnom, distributivnom i čak potrošačkom nivou (tzv. mikro-mreže). Samim tim pojedini potrošači više neće biti samo pasivan element sistema. Budući razvoj energetskih mreža će upravo počivati na novim pravilima funkcionisanja sistema i odgovarajućoj automatizaciji odnosa svih učesnika (proizvođača, snabdjevača, aktivnih i/ili pasivnih potrošača) u okvirima novih tržišnih pravila, kao i povećanju pouzdanosti napajanja i kvaliteta električne energije.

REGION

Počela trgovina na hrvatskoj berzi električne energije

Hrvatska berza električne energije CROPEX počela je sa radom 10. februara 2016. godine.

Kako je saopšteno, uspostavljeno je dan unaprijed tržište električne energije, a prosječna cijena električne energije iznosila je 23,43 eura po MWh električne energije, dok je 11. februara 2016. godine prosječna cijena iznosila 28,22 eura po MWh električne energije.

Direktor Hrvatske berze električne energije (CROPEX), Silvio Brkić, izjavio je da je ovo značajan datum za razvoj tržišta električne energije u Republici Hrvatskoj. On je istakao da je po prvi put veleprodajna cijena električne energije transparentna, kao i da će u narednom periodu biti realizovane aktivnosti usmjerene na potpunu integraciju Hrvatskog tržišta električne energije u dan unaprijed i unutardnevno tržište električne energije.

MONDO.RS

SEPEX startuje 17. februara

Od 17. februara počinje operativni rad berze električne energije u Srbiji i jugoistočnoj Evropi Sepeks (SEEPEX), čime će se povećati obim trgovine električnom energijom u cijelom regionu, najavila je ta berza.

Kako se navodi u saopštenju, testiranje učesnika je uspješno obavljeno i rješavanje preostalih regulatornih pitanja je u finalnoj fazi.

“Pokretanje tržišta Sepeks biće veliki korak ka stvaranju uslova, odnosno odgovarajućeg rješenja za uspostavljanje regionalnog tržišta električne energije u jugoistočnoj Evropi. To je korak koji se već dugo očekuje, kako od strane zainteresovanih strana u okviru zemalja Energetске zajednice, tako i od strane učesnika na ostalim tržištima električne energije u Evropi”, piše u saopštenju.

Sepeks je formiran kao zajedničko ulaganje srpskog operatora prenosnog sistema Javnog preduzeća Elektromreža Srbije (EMS) i Evropske berze električne energije EPEX SPOT u cilju osiguranja transparentnog i pouzdanog mehanizma za formiranje veleprodajne cijene na tržištu električne energije, putem uparivanja ponude i potražnje po pravičnoj i transparentnoj cijeni, uz sigurnost da će sve transakcije zaključene na toj berzi biti realizovane i plaćene.

BETA.RS

Makedonija i Srbija povezane dalekovodom

Makedonija i Srbija su se energetske povezale 400 kilovoltnim dalekovodom od Štipa do Vranja. U izgradnju dalekovoda dugog 70 kilometara Makedonija je uložila 11 miliona eura, a tom energetsom vezom je obezbijedila snabdijevanje energijom u narednih 20 do 30 godina. Izvršni direktor u Elektromreži Srbije (EMS) Branko Šumonja je istakao da je Srbija uložila oko 50 miliona eura u povezivanje sa energetske sistemom Makedonije, ocjenivši da se preko ove interkonektivne veze povezuju i dva naroda.

Izgradnjom dalekovoda od Štipa do Vranja Makedonija je povezana sa četiri susjedne države preko pet interkonektivnih energetskih veza. Sljedeći projekat Vlade i MEPSO je povezivanje sa Albanijom.

BLIC.RS

Srbija: Građani plaćaju struju, problem je privreda

Generalni direktor Elektroprivrede Srbije (EPS) Aleksandar Obradović rekao je da građani redovno izmiruju dugove prema EPS-u, na čemu im se i zahvalio, ali je istakao da problemi postoje sa naplatom od privrede.

- Naša naplata kod dijela građana je veoma uspješna. Mi smo praktično na nivou koji odgovara regionu i tu nemamo većih problema - rekao je Obradović.

Međutim, kako tvrdi, problemi su prisutni sa potrošačima iz privrede.

Prema njegovim rečima, EPS je prošlu godinu završio sa pozitivnim poslovanjem, iako je planiran gubitak od više od 20 milijardi dinara, a kompanija je po raznim osnovama uplatila u državnu kasu oko 65 milijardi dinara prošle godine. Kako je objasnio, velika reorganizacija EPS-a prošle godine omogućila je da se rezultat u smanjenju troškova popravila za 14 milijardi dinara.

ELEKTROENERGETIKA.INFO

RWE širi posao u Sloveniji

Austrijski Kelag, koji je u vlasništvu njemačkog RWE-a, potpisao je sa Elektrom Celje pismo namjere o strateškom povezivanju. Elektra Celje drži 23% slovenačkog tržišta električne energije i snabdijeva 20.000 domaćinstava.

- Na obje strane postoji spremnost za strateško povezivanje, trenutno analiziramo moguće modele. Otvoreno je više mogućnosti - rekao je predsjednik Uprave Elektro Celja, Rade Knežević.

RWE je prošle godine ušao na slovenačko tržište električne energije, a Kelag je u Sloveniji već prisutan preko kompanije Interenergo koja ima u vlasništvu više hidroelektrana na području bivše Jugoslavije.

DANAS

RS: Vjetropark Trusina na mreži sljedeće godine

Izgradnja prvog vjetroparka u Republici Srpskoj na planini Trusini, kod Nevesinja, u koju će britanska kompanija “Kermas” uložiti oko 150 miliona maraka, trebalo bi da bude završena sljedeće godine.

Petar Đokić, ministar industrije, energetike i rudarstva RS, rekao je da je koncesija za izgradnju vjetroelektrane Trusina, kod Nevesinja, dodijeljena preduzeću “Eol prvi” prije nekoliko godina.

- Tek sada smo u fazi da mogu govoriti o tome da je koncesionar krajnje ozbiljan i da je u zadnjih nekoliko mjeseci dostavio vrlo uvjerljive dokaze da radi na realizaciji ovog projekta. I prema dinamici koja je posljednji put izložena na sastanku, oni će ovaj objekat završiti u 2017. godini - rekao je Đokić.

Strateški partner preduzeća “Eol prvi” za izgradnju vjetroparka je firma “Kermas”. Vjetropark Trusina će proizvoditi godišnje, kako se očekuje, oko 160.000 megawat-sati električne energije, što u prevodu znači da će prvi vjetropark u RS snabdijevati oko 40.000 domaćinstava ili grad sa oko 160.000 ljudi.

Vjetropark će imati 17 turbina na Trusini ukupne instalisane snage od 51 megavat. Visina vjetroturbina biće 84 metra s promjerom krilnog rotora od 112 metara.

ENERGETIKA.BA

OBJEKTIV

NOVI WEB PORTAL EPCG SVE POPULARNIJI

KORISNIČKI SERVISI DALI NAJBOLJE REZULTATE

Filip Vojinović

WEB PORTAL ELEKTROPRIVREDE CRNE GORE (WWW.EPCG.COM) ZABILJEŽIO JE ODLIČNE REZULTATE PRETHODNE GODINE. U 2015. GODINI POSJETIOCI SU PREGLEDALI 1.595.000 STRANICA NA NAŠEM PORTALU, DOK SU ZNAČAJNO UNAPRIJEĐENE I AKTIVNOSTI NA DRUŠTVENIM MREŽAMA.

Svaka ozbiljna kompanija u svijetu veliku pažnju posvećuje on-line komunikaciji sa svojim kupcima. Savremeni web portali i nalozi na društvenim mrežama obavezan su vid komunikacije sa kupcima, koji značajno utiče na rezultate kompanije. Elektroprivreda Crne Gore je jedna od kompanija koje prate savremene trendove, pa je prošle godine pokrenula novi, znatno savremeniji web portal, a i pojačala svoje aktivnosti na društvenim mrežama, posebno Facebook-u.

Društvene mreže su posljednjih godina preuzele primat kao osnovni mediji putem kojih ljudi dobijaju informacije (88% korisnika interneta se oslanja na Facebook kao glavni izvor informacija). U Crnoj Gori internet koristi 59,4% ljudi (369.220), dok Facebook profil ima 49% stanovnika. Penetracija mobilnih telefona je čak 172% (EU prosjek – 132%).

Da je naša kompanija napravila pravi potez puštanjem u rad novog web portala, kao i sa aktivnijim učestvovanjem na društvenim mrežama najbolje svjedoče statistički podaci.

Za samo godinu dana, broj posjeta portalu uvećao se za 55 odsto, sa 257.000 na 397.000. U 2015. godini posjetioci su pregledali 1.595.000 stranica na našem portalu (u prosjeku po 4 stranice) i prosječno su se zadržavali 3 minuta. Čak 66,4% korisnika je portal posjetilo više puta (returning visitors).

Ono što je značajno uticalo na posjećenost i rastuću popularnost portala jeste mogućnost kiranja naloga i na taj način potrošači mogu da provjere visinu računa i istorije potrošnje, kao i da aktiviraju servise (SMS info i Ebill). Te stranice su i najposjećenije na sajtu, koje bilježe oko 30% ukupnih posjeta. Zanimljivo je istaći da je trend pristupa portalu sa mobilnih i tablet uređaja u velikom rastu, pa je na taj način portal u 2015. godini posjetilo 30,43% korisnika u odnosu na 18,15% u 2014. godinu.

Elektroprivreda Crne Gore je značajno unaprijedila svoje aktivnosti i prisustvo na društvenim mrežama, pa tako zvanična Facebook stranica bilježi veliki rast posjećenosti. Naime, u septembru je imala oko 700 pratilaca, dok ih je danas preko 5.000. Putem naše zvanične Facebook stranice kupci se informišu o svakodnevnim planiranim isključenjima, kampanjama, nagradnim igrama, kao i svim bitnim informacijama iz svijeta energetike. Takođe, potrošači mogu da postavljaju pitanja, a odgovore dobijaju u najkraćem mogućem roku. Iskustva korisnika za ovakav vid komunikacije su jako pozitivna.

U saradnji sa kolegama iz Centra za brigu o korisnicima FB strana EPCG sve više prerasta u on-line korisnički servis, što je u skladu sa svjetskim trendovima.

Posjeta portalu (2014)

Posjeta portalu (2015)

Device Category	Acquisition
	Sessions
	257,145 100.00% (257,145)
1. desktop	210,494 (81.82%)
2. mobile	38,152 (14.84%)
3. tablet	8,499 (3.31%)

Posjeta portalu po uređajima (2014)

Device Category	Acquisition
	Sessions
	396,474 100.00% (396,474)
1. desktop	275,854 (69.58%)
2. mobile	113,988 (28.75%)
3. tablet	16,632 (4.19%)

Posjeta portalu po uređajima (2015)

DRUŠTVO

EPCG i u 2015. podržala razne projekte u zajednici

PRIZNANJA I ZAHVALNICE ZA FILANTROPSKE AKTIVNOSTI

Eleonora Albijanić

Elektroprivreda Crne Gore je kompanija koja već više od vijeka, obavljajući svoju osnovnu djelatnost, doprinosi i razvoju crnogorskog društva. Nagrada Privredne komore za društveno odgovorno poslovanje i nacionalna nagrada ISKRA za korporativnu filantropiju, samo su neke od najvećih priznanja koje potvrđuju da smo na pravom putu.

Tokom 2016. godine nastavili smo sa praksom filantropskih aktivnosti, i za svoje opredjeljenje dobili smo zahvalnice i priznanja. Tu je, prije svega, zahvalnica Ekonomskog fakulteta za uspješnu dugogodišnju saradnju i podršku ostvarenju strateških ciljeva, zatim zahvalnica za podršku Međunarodnom festivalu lutkarstva, kao i zahvalnica za doprinos u humanitarnom radu i učešću u humanitarnoj akciji NVO Banka hrane "PODARI RADOST" posvećenju djeci sa smetnjama u razvoju.

Zahvalnicu smo dobili i od organizatora LAKE FEST-a za podršku koju od početka pružamo ovom muzičkom festivalu. Podsjetićemo da je naša kompanija u 2015. godini bila i ponosni sponzor Vaterpolo i Košarkaškog saveza Crne Gore, muzičkog festivala BEDEM FEST, da smo učestvovali u akcijama pošumljavanja NVO Forum MNE. EPCG je finansirala i boravak petnaestoro djece Doma "Mladost" iz Bijele na Vučju u avgustu, a učestvovala je i u kupovini defibrilatora za Dom starih u Bijelom Polju. Donacija, koja je obilježila 2015. godinu, svakako je podrška obnovi zatvorenog bazena u Nikšiću.

Zahvalnica
Ekonomskog
fakulteta

Sa dodjele
zahvalnice
za doprinos
u humani-
tarnom radu
"Podari
radost"

Organizatori
Lake fest-a
uručili za-
hvalnicu za
podršku festi-
valu
(foto: Željko
Šapurić)

„Davati novac je jednostavna stvar koja je u moći svakog čovjeka. Ali, odlučiti kome dati, koliko i kada, i u koje svrhe i kako, niti je u moći svakog čovjeka, niti je jednostavna stvar.“

ARISTOTEL

DRUŠTVO

Priznanje Elektroprivredi Crne Gore za društvenu odgovornost u oblasti dobrovoljnog davalatstva krvi za 2015.godinu

ZASLUGA ZA RAZVOJ I AFIRMACIJU humanosti

<http://intranet.int.epcg.co.me>

ZAHVALJUJUĆI AKTIVNOSTIMA KLUBA DOBROVOLJNIH DAVALACA KRVI EPCG, NAŠA KOMPANIJA JE DRUGU GODINU ZA REDOM ZASLUŽILA PRIZNANJE ZAVODA ZA TRANSFUZIJU KRVI CRNE GORE. U OKVIRU DESETAK AKCIJA U 2015.GODINI PRIKUPLJENO OKO 360 JEDINICA KRVI, DOK SU ČLANOVI NAŠEG KLUBA U PODGORICI I BERANAMA NA POČETKU OVE GODINE DONIRALI JOŠ 56 JEDINICA ŽIVOTNE TEČNOSTI.

Laskavo priznanje, prije svega namijenjeno humanistima zaposlenim u našoj kompaniji, koji nesebično daju dio sebe za zdravlje, sreću i život ljudi u ime EPCG primio je rukovodilac Sektora za internu komunikaciju u Direkciji za odnose sa javnošću, Mitar Vučković, inače predsjednik Kluba dobrovoljnih davalaca krvi Elektroprivrede Crne Gore.

Ovo je bila druga godina za redom kako se naša kompanija našla u društvu onih koji su prepoznati po društveno odgovornom odnosu i izuzetnom doprinosu u razvoju i afirmaciji dobrovoljnog davalatstva krvi u našoj zemlji. Pored EPCG, priznanje Zavoda za transfuziju krvi Crne Gore za 2015.godinu zaslužilo je još dvadesetak crnogorskih kompanija, NVO te ustanova i institucija koje se bave humanitarnim radom.

Na prigodnoj svečanosti u Zavodu za transfuziju krvi Crne Gore, 24. decembra 2015.godine, dobitnicima je čestitala direktorica Zavoda, prim. dr Gordana Rašović. Tim povodom dr Rašović je istakla:

„Svrha ovog događaja je odavanje javnog priznanja kompanijama, institucijama i organizacijama koje su u sklopu svog društveno odgovornog poslovanja prepoznale ovu humanu djelatnost - dobrovoljno davalatstvo krvi, dali mu značajno mjesto i uvrstili ga u svoje redovne aktivnosti. Vašim dosadašnjim radom na polju razvoja dobrovoljnog davalatstva krvi u Crnoj Gori prepoznati ste kao ključni partner transfuziološke službe sa zajedničkim ciljem postizanja jednakosti svih građana u dostupnosti ovog nezamjenljivog lijeka od Pljevalja do Cetinja, od Herceg Novog do Ulcinja. Želim da Vam odamo priznanje što ste samoinicijativno prepoznali ovu aktivnost kao dio vašeg društveno odgovornog odnosa prema zajednici. Pozivamo i sve one koji vam se do sada nijesu pridružili da slijede vaš primjer i postanu dio ove naše porodice okupljene na istom zadatku, koja je na opšte zadovoljstvo svakim danom sve veća.“

laštvo krvi, dali mu značajno mjesto i uvrstili ga u svoje redovne aktivnosti. Vašim dosadašnjim radom na polju razvoja dobrovoljnog davalatstva krvi u Crnoj Gori prepoznati ste kao ključni partner transfuziološke službe sa zajedničkim ciljem postizanja jednakosti svih građana u dostupnosti ovog nezamjenljivog lijeka od Pljevalja do Cetinja, od Herceg Novog do Ulcinja. Želim da Vam odamo priznanje što ste samoinicijativno prepoznali ovu aktivnost kao dio vašeg društveno odgovornog odnosa prema zajednici. Pozivamo i sve one koji vam se do sada nijesu pridružili da slijede vaš primjer i postanu dio ove naše porodice okupljene na istom zadatku, koja je na opšte zadovoljstvo svakim danom sve veća.“

AKCIJE KLUBA EPCG NA POČETKU OVE GODINE

U Podgorici i Beranama 56 jedinica krvi

Klub dobrovoljnih davalaca krvi Elektroprivrede Crne Gore ambiciozno je krenuo i 2016. godini. Krajem januara, u akciji koju je uspješno organizovala podružnica FC Distribucija u Podgorici prikupljeno je 16 jedinica dragocjene tečnosti.

Podgoričkim distributerima početkom februara pridružile su se i kolege, dobrovoljni davaoci iz distributivnog regiona 3 u Beranama. U akciji koju je obilježilo i učešće jednog broja novih dobrovoljnih davalaca i članova našeg Kluba, prikupljene su 32 jedinice krvi. Inače, humanisti iz tog distributivnog regiona krajem decembra prošle godine prikupili su još osam jedinica životne tečnosti. Akcija dobrovoljnog doniranja krvi i prigodno druženje nakon nje, bili su zgodna prilika da se dvojici članova našeg Kluba: Vukomiru Radičeviću, inače koordinatore podružnice u Regionu 3 i Ljubiši Radeviću, uruče Plakete Crvenog krsta Crne Gore za 40. davanje životne tečnosti.

SVIJET

U Abu Dabiju održan svjetski samit o budućnosti energetike

U Abu Dabiju je od 20. do 22. januara održan svjetski samit posvećen obnovljivim izvorima energije, energetske efikasnosti i čistim tehnologijama pod nazivom "World Future Energy Summit".

Riječ je o događaju koji je okupio predstavnike vlada i vodećih svjetskih institucija u raspravi o energetske izazovima budućnosti, a organizovan je u okviru "Nedjelje održivosti Abu Dabija". Na ovogodišnjem samitu učestvovalo je oko 30 hiljada delegata iz 150 zemalja svijeta.

Na konferencijskom dijelu samita Svjetska banka predstavila je inicijativu pod nazivom "Žedni energije" (Thirsty energy). Riječ je o inicijativi kojoj je cilj pomoći vladama da se pripreme za izazove nedostatka vodnog resursa koji bi mogli uticati na energetske budućnost.

Znatne količine vode potrebne su u gotovo svim procesima proizvodnje energije - od hidroenergije do termalnih postrojenja, ekstrakcije goriva i proizvodnje usjeva za biogoriva. Danas više od 780 miliona ljudi nema pristup pitkoj vodi, a preko 1,3 milijarde ljudi nema pristup električnoj energiji. Istovremeno, procjene pokazuju da će do 2035. globalna potrošnja energije porasti za 35 odsto, a potrošnja vode u energetske sektoru za 85 odsto. Klimatske promjene biće izazov za upravljanje vodnim i energetske resursima zbog sve češćih vremenskih događaja kao što su poplave i suše. Inicijativa "Thirsty energy" nastoji osvijestiti energetske sektor kako bi se smanjila osjetljivost energetske projekata na ograničenja količine vode. Stečena iskustva u pojedinim zemljama pokretači inicijative koriste za pomoć zemljama sa sličnim izazovima.

Abu Dhabi Fund for Development iznio je podatke o svojim ulaganjima u obnovljive izvore energije u zemljama u razvoju, s naglaskom da je riječ isključivo o projektima koji smanjuju negativni učinak konvencionalnih izvora energije. Riječ je o investicijama u saradnji sa Međunarodnom agencijom za obnovljivu energiju (IRENA) u milionskim iznosima (primjera radi u 2013. za održivi razvoj Maroka u sljedećih pet godina odobren je kredit u vrijednosti 5 milijardi američkih dolara).

Na izložbenom dijelu samita predstavljeni su industrijski sektori poput energetske efikasnosti, fotonaponskih sisema, solarne termalne energije, inteligentnih mreža, hidroenergije, koncentrisane solarne energije i dr.

ZELENAZONA.HR

Japan gradi najveću plutajuću solarnu elektranu

Japanske kompanije "Tokyo Leasing" i "Kyocera" udružile su se u projektu za izgradnju najveće plutajuće solarne elektrane na svijetu. Plutajuća elektrana imaće 13,7 MW, a biće izgrađena na Jamakira brani. Kompanija "Kyocera" je ranije najavila izgradnju slične elektrane od 7,5 MW. Očekuje se da će ovaj projekat koji će činiti 51.000 solarnih panela proizvoditi 16.170 MW/h električne energije godišnje, što je dovoljno za napajanje blizu 5.000 domaćinstava.

Projekat izgradnje plutajuće solarne elektrane bi trebalo da bude završen do marta 2018. godine, prenose svjetski mediji.

Solarne elektrane su veoma korisne, jer solarni paneli u vodi daju bolje rezultate nego na zemlji. Zbog ovih panela, koji će zaustavljati sunčeve zrake da udaraju u vodu, biće usporen rast algi. Ovakve elektrane već postoje u Indiji i Australiji.

EKAPIJA.COM

OIE: Danska postala svjetski rekorder

Energija vjetrova u Danskoj činila je 42,1 odsto ukupne potrošnje električne energije u 2015. godini, što je blizu zacrtanog cilja od 50 odsto do 2020. Kako prenose tamošnji mediji, time je Danska postavila novi svjetski rekord u proizvodnji energije iz obnovljivih izvora. U 2015. vjetroturbine su u Danskoj proizvele 18,7 odsto ukupne potrošnje električne energije. Godine 2010. učešće vjetrovne energije je poraslo na 22 odsto a 2014. na 39,1 odsto.

Međutim, Danski ne koriste svu energiju iz obnovljivih izvora za domaću potrošnju. Veliki dio energije se prodaje Njemačkoj, Švedskoj i Norveškoj.

Sa druge strane, Danska kupuje hidroenergiju iz Norveške, solarnu iz Njemačke a nuklearne kilovate kupuje iz Švedske.

ELEKTROENERGETIKA.INFO

Kostarika: Tokom 2015. godine 99% energije iz OIE

I dok mnoge nacije još uvijek raspravljaju o načinima kako smanjiti zavisnost o fosilnim gorivima te usporiti globalno zagrijavanje, nekoliko zemalja već je nekoliko svjetlosnih godina ispred "konkurencije". Jedna od njih je i mala Kostarika koja je tokom 2015. godine čak 99 odsto svojih energetskih potreba zadovoljila uz pomoć obnovljivih izvora energije. Kostarika je za dostizanje ove impresivne brojke iskoristila dostupne prirodne resurse kao što su brojni vodopadi i geotermalni izvori za izgradnju hidroelektrana i geotermalnih elektrana. Vladini predstavnici najavljuju nova ulaganja u ove i druge sektore čiste energije te se nadaju kako će 2016. godinu završiti sa ciljem pokrivanja 100 odsto godišnjih energetskih potreba iz obnovljivih izvora energije.

Vjetar, biomasa i solarna energija takođe su zanimljivi budući izvori energije za ovu srednjeameričku zemlju, a osim pokrivanja potreba za električnom energijom, Kostarika se nada u potpunosti eliminisati fosilna goriva iz prevoza do 2021. godine te tako postati u potpunosti CO2 neutralna zemlja. Gradani Kostarike objeručke su prihvatili spomenute promjene budući da je zbog njih tokom 2015. godine cijena električne energije pala za 12 odsto sa naznakama daljeg pada cijena.

ENOVOSTI.BA

Indija gradi najveću svjetsku nuklearnu elektranu

Indija i Francuska planiraju sagraditi šest reaktora u budućoj NE Jaitapur, objavio je visoki predstavnik indijske vlade. On je kazao kako je, prema prvom planu, bila predviđena gradnja dva reaktora, ali da je sada dogovoreno da francuska kompanija "Areva" izgradi šest reaktora.

U toku su pregovori o tome, a očekuje se da će biti uspješno završeni tokom ove godine i da će izgradnja započeti 2017. Prema projektu, NE Jaitapur bi trebalo da ima 9900 MW i mogla bi biti najveća nuklearna elektrana na svijetu.

ELEKTROENERGETIKA.INFO

EDF u velikoj rasprodaji?

Francuski EDF razmišlja o prodaji imovine vrijedne više od šest milijardi eura tokom ove godine. Francuska elektroprivreda posebno razmišlja o prodaji udjela u osam britanskih nuklearnih elektrana, vrijednog tri milijarde eura, kako bi finansirala gradnju dva nuklearna reaktora nove generacije (EPR) u Britaniji.

Potencijalni kupci mogli bi biti kineske kompanije s kojima je EDF u partnerstvu od NE Hinkley point C. EDF je najavio reviziju svojih termoenergetskih kapaciteta na ugali u kontinentalnoj Evropi i proizvodnju fosilnih goriva van Francuske.

ENERGOPORTAL.INFO

Odobreno najveće spajanje u energetici u posljednjih 20 godina

Više od 80% dioničara holandsko-britanskog naftnog diva "Royal Dutch Shell" glasalo je za odluku o spajanju s velikom britanskom kompanijom "BG Group". Time su odobrili odluku "Shell-ove" uprave o sedam milijardi dolara vrijednoj akviziciji "BG Group-a", a čelnik "Shell-a" navodi kako to označava početak novog poglavlja u radu kompanije.

Ipak, očekuje se da će se zbog toga u 2016. godini otpustiti oko 10 000 zaposlenih obje kompanije širom svijeta, a troškovi poslovanja sniziti za 4 mlrd. dolara. Uzimajući u obzir planove obje kompanije, "Shell-ov" ovogodišnji proračun za investicije biće 33 mlrd. dolara, za 2 mlrd. dolara ili 5,7% manje od prvog plana za 2016 godinu. Razlog za to su niske cijene nafte i naftnih proizvoda, što je naftne kompanije ostavilo bez dovoljno kapitala za projekte.

ENERGETIKA-NET.COM

Živahna trgovina na evropskoj berzi energije (EEX)

Najznačajnija evropska berza energije EEX imala je jako dobru poslovnu 2015, sa porastom volumena trgovanja električnom energijom za 62 odsto, dok je trgovanje forward ugovorima za isporuku gasa raslo za 110 odsto.

EEX grupa proširila se na Powernext i EPEX SPOT, koji su u potpunosti konsolidovani 2015, kao i Gaspoint Nordic, a predstavljeni su i novi proizvodi. Ukupni volumen trgovine lani je iznosio 2.537 TWh, što je tri puta više od ukupne njemačke potrošnje električne energije. Rekordni volumen od 3.061,5 TWh prodat je na Power Spotu i Derivates Marketu, što je 57% više nego godinu prije.

ENERGOPORTAL.INFO

ŽIVOTNA PRIČA

SLOBODAN – BOBO TANASIJEVIĆ, KOORDINATOR GLAVNOG FINANSIJSKOG DIREKTORA

ŽIVOT JE STALNO USAVRŠAVANJE

Olivera Vulanović

Slobodan Tanasijević

Slobodan – Bobo Tanasijević, koordinator glavnog finansijskog direktora, 1974. godine završio je Ekonomski fakultet u Podgorici, tadašnjem Titogradu, ali je kao dijete, kasnije i kao mladić, gajio pravu strast prema čitanju provjerenih vrijednosti klasične literature. Tokom školskih raspusta znao je da pročita i dvadesetak romana. Pravo mjesto za čitaoca tog uzrasta, u to vrijeme, u Nikšiću je bio Dom pionira koji se nalazio u gradskom parku, lijepom zdanju koje pripada kompleksu Dvorca Petrovića. Inače, Bobo je do pete godine života rastao okružen ljepotom starih zdanja i gradskih zidina, u metropoli kulture i ljepote, drevnom Dubrovniku, gdje je rođen kao oficirsko dijete, u porodici koja se, logikom očevog poziva, često selila. Tako su se obreli u Nikšiću, gdje su našli stalni dom.

Bobo se prisjeća da se u vrijeme njegovih dječaćkkih dana nije dozvoljavalo da djeca dangube i budu prepuštena ispraznosti života bez interesovanja. Dom pionira je zato širom otvorao vrata i ljubiteljima šaha i likovne umjetnosti, a Bobo je, osim prema sportu, koji je, takođe bio važan dio njegovog života, imao afiniteta i prema ovim disciplinama. Ove sekcije, kako su se tada zvale, djecu su duhovno profilisale, tako da je Bobo, zaljubivši se u umjetnost, kasnije priželjkivao da studira arhitekturu. Iz porodičnih razloga arhitektura je otpala pa se,

umjesto na spoju nauke i umjetnosti, na kojem počiva arhitektura, Bobo zadržao na nauci. Upisao je i završio kao odličan student Ekonomski fakultet.

Kao ozbiljan i odgovoran mladi čovjek, Bobo je odmah počeo da radi, najprije u nikšićkom Trgotekstilu gdje je proveo trinaest godina, uglavnom na mjestu direktora. Dvije godine radi u gradskom Medicinskom centru kao finansijski direktor, a zatim prelazi u poznato spoljno – trgovinsko preduzeće onoga vremena, čuveni Monteks. Čujemo da je Monteks bio preteča modernog načina poslovanja i atraktivno mjesto za rad svakog ekonomiste koji je htio da uči i napreduje. Bilo je zadovoljstvo, kaže on, raditi u firmi koja je imala razgranate poslove po cijelom svijetu i velike angažmane, naročito u Rusiji. Na žalost, od trenutka kad su bivšoj državi uvedene ekonomske sankcije, Monteks, kao svjetska firma više nije mogao da posluje. Životne okolnosti Boba vode za komercijalnog direktora Robne kuće Nikšićanka, koja je radila u sastavu Robnih kuća Beograd. U teškim danima inflacije, i ona je prestala sa radom.

Od 1997. godine, Bobo svoj stalni radni angažman pronalazi u Elektroprivredi, tačnije u HE Perućica, gdje počinje kao finansijski rukovodilac. Za direktora Sektora za ekonomske poslove EPCG postavljen

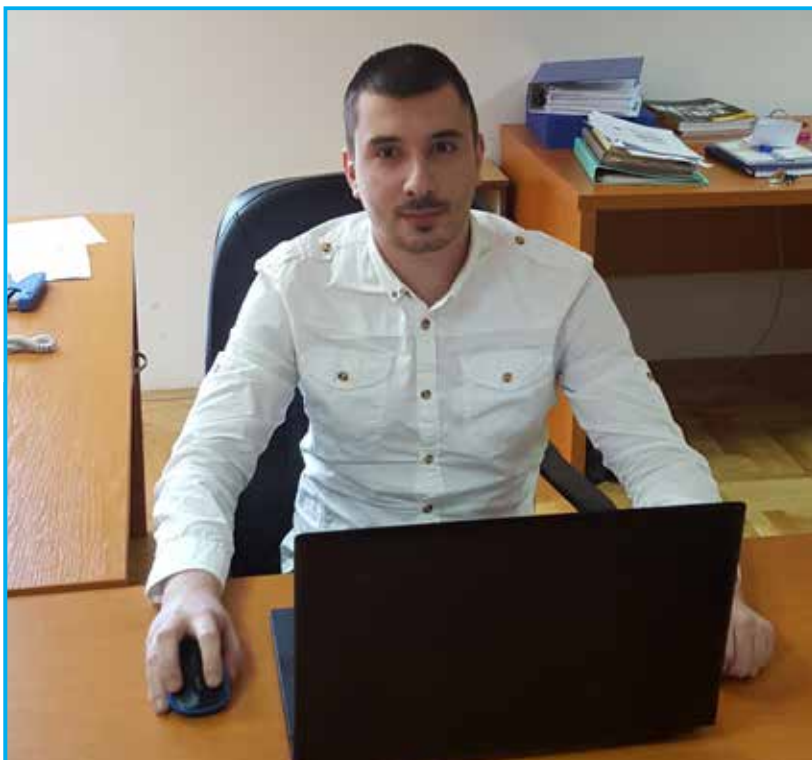
je 2002. godine, a po dolasku italijanskog partnera u našu kompaniju, preduzeća A2A, 2009. godine, nalazi se na poslovima direktora RFK. Danas je na mjestu koordinatora glavnog finansijskog direktora.

Kao mlad, naš sagovornik se odmah našao na čeonim pozicijama u svim preduzećima u kojima je radio, ali, kaže, bio je spreman da permanentno uči, usavršava se i prati sva dešavanja u ekonomskoj sferi. Da bi to postigao odrekao se mnogih privatnih zadovoljstava, a porodica je morala da trpi njegovu odsustva. Veliku podršku pružila mu je supruga Branka koja je, kaže, podnijela lavovski dio obaveza u godinama kad se podizalo njihovo troje djece koji su danas uspješni i nezavisni ljudi.

Iako djeluje vitalno i mladoliko, Bobo će uskoro postati penzioner. Raduje se što će imati više vremena za unuku, a planira, pored neizostavnog čitanja, da upražnjava još jednu svoju veliku ljubav. To su putovanja na koja je i do sada često odlazio sa suprugom. Posebno su zainteresovani za drevne kulture Mediterana. U potpunosti se slaže sa rečenicom jednog rimskog filozofa koja glasi: Svijet je knjiga, a oni koji ne putuju pročitaju samo jednu stranu. Naš sagovornik je pročitao mnoge, a, ono što je najvažnije, čini nam se da je razumio njihovu ljepotu.

MLADE SNAGE

MARKO JANKOVIĆ, DIPL.MAŠINSKI INŽENJER U HE „PERUĆICA“

Marko Janković

UVIJEK GLEDAM U BUDUĆNOST

Olivera Vulanović

Kad je 2012. godine završio Mašinski fakultet u Podgorici, Marko Janković nije ni sanjao da će već sljedeće godine početi da radi u HE „Perućica“. Iako je bio odličan student, iz lične skromnosti sebe nikad nije vidio u velikoj, moćnoj kompaniji. No, slučaj je htio da se pojavi konkurs za prijem pripravnika i Marko je odlučio da pokuša.

Danas je, zahvaljujući svojoj marljivosti i stručnim kvalitetima, stalni radnik najstarije crnogorske hidroelektrane, trenutno na mjestu inženjera za mašinske poslove. U procesu prilagođavanja i učenja praktične strane posla, sa zahvalnošću ističe ulogu mentora i šefa Mašinske službe, Dragomira Blagojevića. On je, kaže, osoba koju može da pita sve i da uvijek dobije stručno mišljenje ili kolegijalan i prijateljski savjet. Pri tom ne zaboravlja da pomene ostale inženjere i cjelokupno osoblje elektrane koji su, po njegovom mišljenju, u prvom redu dobri ljudi, a, zatim, i veoma verzirani u svom poslu. Svi su bili tu, pri ruci, kad je Marko, kao najmlađi među njima, upoznao elektranu.

Odmah je uvidio da je proučavanje nekog mašinskog dijela kao crteža u knjizi mnogo apstraktnije znanje od praktičnog. Praksa mu je pojednostavila neke probleme i otvorila vidike. Nastoji da što bolje upozna elektranu jer su, kaže, ljudi od krucijalnog značaja za sistem. Nijedna mašina, ma koliko bila savršena, ne može bez stalne ljudske brige i nadzora. Svakim danom stiče sve više iskustva sa kojim, prirodno, raste i njegovo profesionalno samopouzdanje.

Sa sasvim drugačijim emocijama kretao je, međutim, na svoj prvi, pripravnici radni dan, sredinom januara 2013. godine. Jutro je bilo kišovito i mračno kad se prvi put zaputio na „Perućicu“ nemajući pojma ni odakle polazi autobus, niti gdje ide. U sivilu zimskog dana i radna perspektiva djelovala je neprivlačno i neizvjesno. Nakon tri godine vrijednog rada i posvećenosti, Marko danas ističe da mu je u HE „Perućica“ sve podjednako interesantno. Nastoji da se uključi u što više oblasti jer još uvijek nema konkretan referat. Očekuje da će naslijediti jednog od kolega kojima se bliži penzija.

Takozvano „uhljebljenje“, siguran i dobar posao, mnogima je ugušilo dalje ambicije. Marko nije zaspao „na lovorikama“. Želeći da se usavršava, prijavio je magistarsku tezu sa temom iz oblasti mehanike fluida koja se dotiče i HE „Perućica“. Tema je prilično kompleksna, radi se o prelaznim procesima koji su i najopasniji sa stanovišta stabilnosti sistema. Ovako komplikovana tema oduzima mu i slobodna poslijepodnevna i vrijeme za omiljeni, rekreativni džoging jer Marko smatra da kvalitet rada na nekom polju zavisi od toga dajete li sebe cijelog, ili polovičnog. Takav je bio i kao učenik i student što je uvijek rezultiralo odličnim ocjenama za koje kaže da ne moraju značiti ništa, osim što sigurno svjedoče o nečijoj ozbiljnosti i posvećenosti.

Marko ne priča puno o sebi, kaže da ga prošlost ne zanima, odmah je zaboravlja, gleda u novo, u budućnost. Na pitanje da li će u budućnosti morati da bira između nauke i praktičnog rada, kaže da, za sada „gura“ oba pravca, a vrijeme će donijeti odgovore. Možda mu neki od odgovora stignu u postojbini njegovih predaka, u slikovitom selu Grabovici kod Šavnika, u miru netaknute prirode, dok na skoro 1400 m nadmorske visine, ponekad odmara preko ljeta ne zaboravljajući sasvim i na zakone ravnoteže i strujanja fluida.

STRUČNI PRILOG

ODRŽAVANJE NA BAZI RIZIKA U ELEKTRODISTRIBUTIVNIM SISTEMIMA (III)

Dr Velimir Strugar

Autor: Dr Velimir Strugar, šef službe za nove tehnologije u FC Proizvodnja EPCG

Procedura analize rizika zasniva se načelno na slijedećim koracima:

1. Sistematska procjena prijetnji za dio sistema od značaja, uradjena na jednom od dva raspoloživa principa
2. Kvalitativnom
3. Kvantitativnom
4. Procjena težine posljedica
5. Procjena vjerovatnoće otkaza
6. Formiranje matrice rizika

U najjednostavnijem obliku izrada matrice rizika se zasniva na definisanom skupu prijetnji i korespondentnih posljedica u slučaju nastanka predefinisanih prijetnji, bilo da se radi o pojedinačnoj pojavi ili pojavi grupe prijetnji. Definisanje skupa prijetnji zasniva se na ekspertskim znanjima i dobrom poznavanju fizikalnosti sistema čijim održavanjem se želi upravljati.

U smislu izrade matrice rizika, kao jednostavnog alata za rangiranje rizika, za svaki predviđeni kvar, potrebno je vjerovatnoću pojave kvara, na elementu sistema izraziti kroz:

- Kvantitativno predviđanje prijetnji:
- Matematička definicija vjerovatnoće $P(x)=p; p \in R \wedge 0 < p < 1$ – realni broj sa vrijednostima između 0 i 1, koji se pridružuje slučajnom događaju

ili

- Kvalitativno predviđanje prijetnji:
- V (velik); S (srednji); M (mali), H (high); M (medium); L (low)
- C (Critical); S (Serious); Mo (Moderate); Mi (Minor); N (Negligible)
- Pridruživanje bročane vrijednosti konkretnom uticaju u zavisnosti od ranga: 5; 4; 3; 2; 1

Sličan postupak se sprovodi i za određivanje težine posljedice zbog nastanka specifičnog kvara. Vrste kvarova, njihove vjerovatnoće pojave kao i težine posljedica uzrokovanih pojavom tih kvarova potrebno je organizovati u odgovarajuću matricu. U tom smislu potrebno je prethodno izvršiti rangiranje izloženosti štetnostima ili opasnostima koje prijete sistemu u toku unaprijed definisanog eksploatacionog perioda.

Tabela 1. Kvalitativni i kvantitativni opis izloženosti prijetnjama

Izloženost opasnostima / štetnostima u % tokom eksploatacionog perioda (nedjelje, mjeseca, godine)	Kvalitativni opis izloženosti opasnostima / štetnostima	Kvantitativno rangiranje izloženosti opasnostima / štetnostima
		Rang
0 – 20 %	vrlo rijetko	1
21 – 40 %	povremeno	2
41 – 60 %	često	3
61 – 80 %	vrlo često	4
81 – 100 %	stalno	5

Takodje je potrebno definisati odgovarajuću listu detalja (ček lista) koje je potrebno provjeriti, a koji rezultati bitno determinišu stanje opreme za koju se rizik od nastanka kvara procjenjuje. Jedan primjer ove liste koji se odnosi na provjeru stanja stubnih mjesta dat je u Tabeli 2:

Tabela 2. Lista za prikupljanje podataka za dalekovodno stubno mjesto

Pregled na osnovu čl.26 Pravilnika o tehničkim normativima za pogon i održavanje EE postrojenja i vodova												
čl.	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
Redni broj stuba	Oštećenje provednika	Povećanje ugiba provednika	Oštećenje izolatora	Oštećenje ovješne opreme	Korozija konstrukcije	Oštećenje stuba	Oštećenje kenzola vijaka i zemljovoda	Oštećenje uzamjenjenih mjesta	Tablice za upozorenje oznake	Izgradnja objekata ispod i u blizini	Nepropisna ukrštenja	Rastanje ispod i u blizini

Stanje ispunjenosti tehničkih zahtjeva definisanih odgovarajućim pravilnikom o održavanju EDS determiniše i kvantitativni rang koji se dalje može koristiti u proračunu rizika (Tabela 3):

Tabela 3. Tabela ispunjenosti tehničkih zahtjeva

Ispunjenost tehničkih zahtjeva u %	Kvalitativni opis ispunjenosti zahtjeva	Kvantitativno rangiranje ispunjenosti zahtjeva
		Rang
81 -100 %	Zadovoljavajuće – nastaviti sa radom	1
61 - 80 %	Preduzeti srednjoročne mjere	2
41 – 60 %	Preduzeti kratkoročne mjere	3
21 – 40 %	Trenutno potrebne mjere	4
0 - 20 %	Mjere za trenutni prekid rada	5

Na osnovu ovih kvantifikatora moguće je kreirati matricu vjerovatnoće nastanka neželjenog događaja kao proizvod odgovarajućih rangova za svako polje ponasob (Tabela 4):

Tabela 4. Matrica vjerovatnoće nastanka neželjenog događaja

Izloženost opasnostima/ štetnostima	Tehničko stanje sistema				
	Zadovoljavajuće – nastaviti sa radom	Srednjoročne potrebne mjere	Kratkoročne potrebne mjere	Trenutno potrebne mjere	Mjere za trenutni prekid rada
	1	2	3	4	5
vrlo rijetko	1	2	3	4	5
povremeno	2	4	6	8	10
često	3	6	9	12	15
veći dio vremena	4	8	12	16	20
stalno	5	10	15	20	25

Rangovi vjerovatnoće nastanka neželjenog događaja u posmatranom slučaju su iskazani u opsegu od 1 do 25, a kvalitativni opis vjerovatnoće i kvantitativni rang su prikazani u Tabeli 5.

Tabela 5. Rang matrica vjerovatnoće nastanka neželjenog događaja

Kvantifikator stanja sistema	Kvalitativni opis vjerovatnoće pojave kvara	Kvantitativni rang vjerovatnoće
1,2	Zanemarjiva (N)	1
3, 4, 5	Mala (Mi)	2
6, 8, 9	Srednja (Mo)	3
10, 12,15, 16	Ozbiljna (S)	4
20, 25	Kritična (C)	5

Značenje kvalitativnog opisa vjerovatnoće pojave kvara iz gornje tabele je kako slijedi:

C	Critical	Ako se štetni događaj dogodi, sistem će obustaviti rad. Neće se ostvariti minimalni zahtjevi prihvatljivosti – funkcionisanje sistema je onemogućeno.
S	Serious	Ako se štetni događaj dogodi, sistem će imati veliko povećanje troška i/ili značajno kašnjenje u postizanju pune funkcionalnosti, ali ostvariće se minimalni zahtjevi prihvatljivosti.
Mo	Moderate	Ako se štetni događaj dogodi, sistem će imati umjereno povećanje troška i/ili kašnjenje u postizanju pune funkcionalnosti, ali minimalni zahtjevi prihvatljivosti biti ostvareni.
Mi	Minor	Ako se štetni događaj dogodi, projekt sistem će imati malo povećanje troška i/ili kašnjenje u postizanju pune funkcionalnosti, ali će najveći broj funkcionalnih zahtjeva prihvatljivosti biti ostvareni.
N	Negligible	Ako se štetni događaj dogodi, on neće imati uticaja na funkcionalnost sistema. Svi funkcionalni zahtjevi će se ostvariti.

Naredni korak u procjeni rizika obuhvata kvantifikaciju i kvalitativni opis posljedica koje štetni događaj (kvar) na specifičnom dijelu sistema može da uzrokuje (Tabela 6):

Tabela 6. Rang težine posljedice izazvane neželjenim događajem

Opis posljedice	Kvalitativni opis težine posljedice	Kvantitativni rang težine posljedice
Nema opasnosti za sistem niti za okruženje. Beznačajno oštećenje djelova sistema. Funkcija održana. Nema posljedica po korisnike sistema	mala	1
Nema opasnosti za sistem niti za okruženje. Lako oštećenje djelova sistema. Privremeno ograničenje funkcije sistema. Posljedice po korisnike kratkotrajne i popravljive	srednja	2
Potencijalna opasnost za život i zdravlje ljudi. Značajno oštećenje sistema. Privremena nefunkcionalnost sistema, kasnije funkcionalnost moguća uz bitna ograničenja	velika	3
Stvarna opasnost za život i zdravlje ljudi. Ogromno oštećenje ili uništenje djelova sistema ili sistema u cjelini. Dugotrajna nefunkcionalnost sistema.	teška	4
Potpuna havarija sistema. Trajna nefunkcionalnost.	katastrofalna	5

Krajnji rezultat postupka procjene rizika je kreiranje matrice rizika. Primjenom ove matrice određuje se rang rizika kao proizvod ranga vjerovatnoće nastanka neželjenog događaja i ranga težine mogućih posljedica. U matrici rizika prikazan je način ocjenjivanja rizika koji se sastoji od ova dva faktora. Korisno je definisati pet nivoa rangiranja za vjerovatnoću i za posljedice. Kvalitativan opis vjerovatnoće i posljedice prikazan je u Tabeli 7.

Tabela 7. Matrica rizika

Vjerovatnoća nastanka neželjenog događaja	Težina moguće posljedice				
	mala	srednja	velika	teška	katastrofalna
	Rad se nastavlja bez ikakvih posljedica	Kratkotrajan zastoj u funkcionisanju, korisnik ima neprijatnost bez registrovanja materijalnih šteta	Značajan zastoj i ograničena funkcionalnost. Korisnik trpi umjerene štete	Ogromna havarija, zastoj u funkcionisanju, velika ograničenja, velike štete kod korisnika	Potpuna havarija, apsolutna nefunkcionalnost, trajne štete kod korisnika
	1	2	3	4	5
Zanemarljiva	1	2	3	4	5
Mala	2	4	6	8	10
Srednja	3	6	9	12	15
Velika	4	8	12	16	20
Izrazito velika	5	10	15	20	25

Svaki rang vjerovatnoće i posljedice korespondira sa unaprijed dodijeljenom brojnou vrijednosti.

Tabela 8. Rang matrica rizika

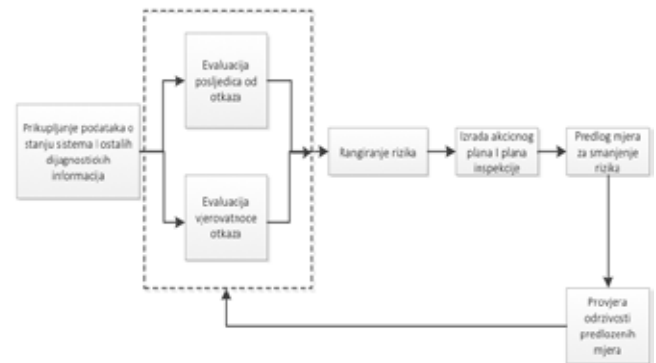
Brojna vrijednost rizika	Kvalitativni opis rizika	Kvantitativni rang rizik	Način i mjere za otklanjanje, smanjenje ili sprječavanje rizika
1, 2	Beznačajan	1.	Optimalni uslovi rada, rizik od nastanka lvara beznačajan. Nije potrebna nikakva specifična aktivnost
3, 4, 5	Mali	2	Zadovoljavajući uslovi rada. Postoje minorna odstupanja od tehničkih propisa bez nužnog ograničavanja funkcionalnosti sistema. Potrebno je izvršiti usklađivanja sa tehničkim propisima. Bezbjednost zaposlenih i okruženja nije ugrožena, funkcionalnost sistema je zadovoljavajuća.
6, 8, 9	Srednji	3	Sistem funkcionise u stanju mogućeg rizika od nastanka lvara i ograničenja funkcionalnosti manjih razmjera. Potrebni su konkretni zahvati na usklađivanju performansi sistema sa tehničkim propisima.
10, 12, 15, 16	Visoki	4	Rad sistema bitno odstupa od tehničkih normative i propisa uz visoko izraženu mogućnost od nastanka lvara i prekida funkcionisanja i nastanka povrede ili oštećenja zdravlja zaposlenih. Pristupiti hitnom remontu uz ograničenje funkcionalnosti.
20, 25	Ekstremni	5	Tehničko stanje sistema potpuno nezadovoljavajuće. Drastično narušena usklađenost sa propisima u pogledu tehničke ispravnosti i bezbjednosti. Sistem apsolutno nestabilan sa vrlo izvjesnom havarijskom situacijom. Ugrožena bezbjednost zaposlenih i okruženja. Neophodna zabrana rada i potpuna rekonstrukcija ili zamjena.

Uočava se da jedan isti rang rizika korespondira sa više rangova vjerovatnoće pojave kvara, jer se kvantifikatori rizika dobijaju kao proizvodi ranga vjerovatnoće i ranga posljedice. U zavisnosti od kvantitativnog ranga rizika (od 1 do 5) treba odrediti i korpus aktivnosti koje je potrebno sprovesti za svaki rang posebno. U Tabeli 8 se nalazi jedan od predloga akcija.

Važno je napomenuti da ne postoji linearna zavisnost između kvantitativnog ranga rizika i brojne vrijednosti rizika izračunatog iz definicije rizika. U tom smislu i jeste izvršeno grupisanje rizika u odgovarajuće razrede, za koje sve vrijednosti rizika važe iste korektivne mjere ukoliko se radi o istom rangu rizika. Istina, ovaj pristup može značajno ograničiti potpuno upravljanje rizikom ukoliko je stvarno stanje takvo da traži primjenu različitih korektivnih mjera za slučaj rizika iskazanih različitim brojnim vrijednostima ali koje se nalaze u istom rangu. Ipak, ovaj model je primjenjiv u uslovima gdje je ekspertsko znanje raspoloživo i gdje postoji kvalitetna iskustvena baza u ljudskim resursi-

ma. Naravno, nakon ovog koraka se aktivnost na identifikaciji prijetnji i rangiranju rizika ne završava.

Na Slici 2 je dat algoritam permanentnog funkcionisanja procesa procjene rizika od otkaza sistema [7].

Slika 2. Postupak određivanja nivoa rizika

ZAKLJUČAK

Identifikacija mogućih kritičnih situacija, štetnosti i opasnosti koje prijete sigurnosti u radu sistema i održavanju njegove pune funkcionalnosti su osnovno polazište ove metode. Upravo je tu, uz punu podršku saznanjima dobijenim iz dijagnostičkih izvještaja, ključna uloga visokostručnih i na iskustvu izgrađenih kadrova u svakoj ED kompaniji. Jasno je da je njegovanje ljudskih resursa u ovoj oblasti od vitalnog značaja za prosperitet svake kompanije.

LITERATURA

- [1] ISO - International Standard. *Quality management and quality assurance - vocabulary. ISO 8402:1994.*
- [2] KARIN ALVEHAG *Impact of Dependencies in Risk Assessments of Power Distribution Systems, Licentiate Thesis, Royal Institute of Technology School of Electrical Engineering Electric Power Systems Stockholm, Sweden 2008*
- [3] Prof. dr Živoslav Adamović, Mr Goran Nestorović, Mr Mileta Radojević, Mr Ljubivoje Paunović, *MENADŽMENT INDUSTRIJSKOG ODRŽAVANJA, Univerzitet u Novom Sadu, Tehnički Fakultet "Mihajlo Pupin" Zrenjanin, 2008.*
- [4] Velimir Strugar, *ZONIRANI KVALITET NAPAJANJA ELEKTRIČNOM ENERGIJOM U DISTRIBUTIVNIM MREŽAMA SA DISPERZIRANOM PROIZVODNOM, Doktorska disertacija, UNS, dec. 2012.*
- [5] M. Rausand, *Risk Assessment: Theory, Methods, and Apps. ISBN: 978-1-118-28110-9, June 2013*
- [6] *Savezni propisi, Zbirka propisa iz elektrotehnike, prva knjiga, Službeni list SRJ, Beograd, 1996.*

SA SVIH MERIDIJANA

PODVODNO EKO "SELO" BUDUĆNOSTI

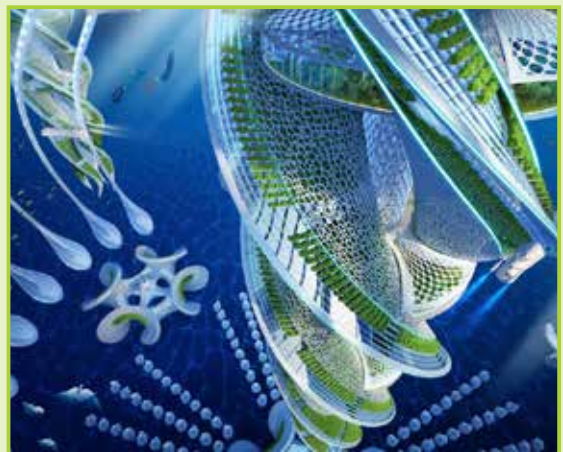
Belgijski arhitekta Vinsent Kalebo predstavio je ambiciozni plan niza podvodnih eko-sela. Njegov projekat "Aequorea" prikazuje samoodržive, spiralne morske nebodere prekrivene šumama mangrova, koji se pružaju do dna okeana.

Svaki morski neboder biće konstruisan od reciklirane plastike koja pluta po Tihom okeanu. Pored stambenog prostora, u "Aequorei" će se nalaziti i naučne laboratorije, kancelarije, hoteli, sportski tereni i farme.

Zgrade od čak 250 spratova prostiraće se do dubine od 1.000 metara, a za piće će se koristiti desalinizovana voda. Mikroalge bi trebalo da razgrađuju organski otpad, a svjetlo bi se dobijalo bioluminiscencijom.

Kalebo se već ranije proslavio svojim ekscentričnim projektima koje ukazuju na moguće buduće smjerove razvoja arhitekture. Tako je nedavno dizajnirao zgradu koja liči na krila leptira. On je predstavio i plan samoodrživog plutajućeg grada nalik na lotusov cvijet koji bi trebalo da riješi problem rasta nivoa svjetskih mora.

croenergo.eu

IT SVIJET

PET DIGITALNIH TRENDOVA U 2016. GODINI

Veća uzajamna povezanost kanala komunikacije, naglašen personaliziraniji sadržaj, umrežavanje - "Internet of Things", veća pažnja na bezbjednosni aspekt u samom dizajnu i virtualna stvarnost, pet su ključnih digitalnih trendova koji će obilježiti 2016. godinu, zaključeno je nakon analize koju je sprovedla švajcarska softverska kompanija "Namics", na čelu sa Jurgom Štuckerom. U pitanju su trendovi koje će malo koja kompanija moći da zaobiđe u budućnosti, a koji će prije svega uticati na još prisnije umrežavanje sa krajnjim korisnicima.

1. ISKUSTVO KORISNIKA - DOŽIVLJAJ BRENDA PRELAZI NA OMNI KANAL

Vidimo reklamu za neki proizvod na televiziji, dodatno ga istražimo na internetu pomoću telefona ili tableta, a zatim ga naručimo u online prodavnici. Ovaj obrazac će sve veći broj potrošača slijediti u budućnosti. Neće biti prekida između kanala kojima dolazimo do proizvoda, već isključivo kontinuirano doživljavanje brenda koji u svakom trenutku, na svim kanalima posjeduje iste karakteristike, odnosno šalje nam iste poruke i informacije.

2. INDIVIDUALIZAM POSTAJE PRAVILO - REKLAMA I SADRŽAJ SU PERSONALIZOVANI

Ukoliko na internetu pretražimo, na primjer, cipele za snijeg, nedjeljama kasnije pojavljivaće nam se oglasi za iste proizvode. Međutim, više bi nam značilo da se poslije ovakve kupovine počnu pojavljivati slični predmeti kao, na primjer, rukavice. Isto važi i za sadržaje na veb-sajtovima: umjesto da odgovore na pretragu pojedinačnog korisnika, obično svaki korisnik dobija istu informaciju. To će se ove godine promijeniti. Analizirajući podatke o korisniku, veb-oglas i sadržaji postaće znatno personalizovaniji. Ko bude analizirao podatke o ponašanju korisnika na svom veb-sajtu, moći će da obezbijedi specifičan sadržaj iz konteksta pretrage ko-

risnika, odnosno, korisnici će moći da, zahvaljujući svojoj historiji pretraga i online ponašanja, dobiju odgovarajući sadržaj. Pored samih veb-sajtova trebalo bi naravno koristiti i druge online i offline kanale za prikupljanje podataka.

3. "INTERNET OF THINGS" - KOMPANIJE ĆE IMATI VIŠE IZVORA PODATAKA

Skoro milijardu objekata već je međusobno umreženo - "Internet of Things" sve više dobija na značaju. Nakon što su načinjeni prvi koraci na ovom polju prostim uvezivanjem, na primjer, vaše kuće i automobila, u 2016. godini razvoj ovog koncepta biće zasigurno nastavljen. Usko povezana s ovim konceptom biće i želja kompanija da prikuplja podatke iz sve više i više izvora, a zatim koristeći njih kreira nove vrijednosti u svom poslovnom lancu. Upotreba tehnologije će biti presudna za analizu mase informacija prikupljenih u cilju zadovoljavanja potreba krajnjih korisnika. Osim toga, dalji razvoj ovog koncepta stvorice nove metodološke zahtjeve, a samim tim i nove vrste radnih mjesta, poput stručnjaka za obradu podataka (data scientist).

4. "SECURITY BY DESIGN" (BEZBJEDNOST PO DIZAJNU) - O BEZBJEDNOSTI SOFTVERA SE RAZMIŠLJA VEĆ U PROCESU NJEGOVOG RAZVIJANJA

Kroz postepeno umrežavanje industrije kompanije postaju ranjivije. Da bi se umanjio potencijalni rizik, u budućnosti će veoma važno biti uzimanje u obzir sigurnosnog aspekta, i to već u procesu razvijanja proizvoda i softverskih rješenja. Ključna riječ ovdje biće "Security by Design" odnosno bezbednost po dizajnu. Cilj ovog pristupa je da se stvori sigurnija sredina u okviru koje se nove tehnologije mogu razvijati. Samo uz dosljedan dizajn i informisanost korisnika se može postići visok nivo sigurnosti. U većini slučajeva su nedostatak znanja ili neoprezno ponašanje korisnika najveća slabost.

5. VIRTUELNA STVARNOST - VIRTUELNA DIGITALNA ISKUSTVA DOŽIVLJAVANJU PREPOROD

Virtualna stvarnost je postala pogodna za masovnu proizvodnju. Sa jeftinim alatima kao što su "Google Cardboard" (kartonski nosač za telefone), koji pretvara svaki pametni telefon u naočare za virtualnu stvarnost, ona će postati dostupna široj publici. Za kompanije je ovo mogućnost da još više približe fizičko i digitalno iskustvo, odnosno, da se obrate korisniku još intenzivnije. Polje primjene je veoma široko i prostiraće se od video igara i obučavanja zaposlenih (posebno u proizvodnim delatnostima), do daljeg razvoja proizvoda i komunikacija.

Obavještavamo sve zaposlene da sa **Optikom OPTOTIM** imamo sklopljen ugovor koji vam omogućava:

- Besplatna kontrola vida
- Akcijske cijene i kupovina na rate
- Veliki izbor dioptrijskih i sunčanih naočara najpoznatijih svjetskih brendova
- Sve vrste dioptrijskih sočiva vrhunskog kvaliteta
- Sve vrste kontaktnih sočiva
- Sunčane naočare sa dioprijom
- Kompletna usluga odmah, uz najsavremenije uređaje
- Stručno osoblje i profesionalni savjeti pri kupovini
- Garancija i sertifikat na sve proizvode
- Savršen odnos cijene i kvaliteta

SHE'S IN
VOGUE
eyewear

Adriana Lima
in Rio de Janeiro, Brazil.

VOGUE-EYEWEAR.COM

 **OPTIKA
OPTOTIM**

prepustite nama brigu o vašim očima!

Podgorica

The Capital Plaza
+382 20 671 106
tcp@optotim.me

Zgrada Maksim
+382 20 228 336
podgorica@optotim.me

Budva

SC TQ Plaza
+382 78 11 99 22
optikabudva@optotim.me

Kotor

SC Karmelija
+382 32 520 433
kotor@optotim.me

Bar

Centar Nova
poslovna zgrada
+382 30 308 061
bar@optotim.me

www.optotim.me

IZ DRUGOG UGLA

ZORAN RAKOČEVIĆ, – IZVRŠNI RUKOVODILAC DIREKCIJE
ZA PRAVNE POSLOVE

PREĆI SOPSTVENE GRANICE

Olivera Vulcanović

S obzirom da smo Zoranu Rakočeviću, izvršnom rukovodiocu Direkcije za pravne poslove, najavili da će ovo predstavljanje biti neformalno, iz privatnog ugla, znajući da se aktivno bavio sportom, očekivali smo, u prvom redu, priču o mnogobrojnim trofejima koje je osvojio dok se, svojevremeno, uspješno bavio streljaštvom.

Dočekala nas je, međutim, topla priča o dvogodišnjem unuku Petru koji je, zajedno sa cjelokupnom familijom, najvažnija „činjenica“ Zoranovog života. Ni sjećanje na desetak medalja dobijenih pogađanjem pokretnih i nepokretnih meta ne može konkurisati ushićenju koje Petrovo ime izaziva na licu našeg sagovornika. Uostalom, kaže Zoran, sve ih je on, igrajući se, zaturio po kući.

Medalje su, međutim, dostojne respekta. Zoran je bio prvak Crne Gore i vicešampion Jugoslavije u streljaštvu. Imao je čast da bude međunarodni streljački sudija na Evropskom prvenstvu u ovom sportu. Iako je kao dijete bio zainteresovan za sve sportove i kasnije se mnogima i bavio, slučaj je htio da mu streljaštvo donese najbolju reputaciju. Naime, strelšte je bilo blizu Zoranove kuće. Od prvog dana kad je iz radoznalosti tamo otišao, osjetio je da psiho – fizički pripada ovom sportu. Specifičnost streljaštva leži u tome što se takmičar bori sam sa sobom i sopstvenim psihičkim ograničenjima. Želi da pređe sopstvene granice i nadmaši samog sebe. Ko to savlada, savladao je i konkurenciju.

Nije, međutim, sve išlo „glatko“ sa sportom. Opasan „protivnik“ bila je škola, ponajviše gimnazija, iako je Zoran bio uzoran đak. Umjesto u školi, često se nalazio iza škole, na turnirima u košarci, malom fudbalu, rukometu. Sve je volio i u svemu se snalazio. Dječачke godine vezane su i za odlazak na selo, u Trebaljevo, kod Kolašina gdje mu je živio stric, strasni sportski ribolovac. Tako su Zoran i njegov brat Milan postali zaljubljenici u „nadmudrivanje“ sa ribom i posvećeni sportski ribolovci. Zoran ovu pasiju, gdje je važna vještina ribolovca i boravak u prirodi, a ne ulov jer se riba, uglavnom, vraća u vodu, gaji do danas, već pedesetak godina.

U ovoj atraktivnoj disciplini naročito je važna fizička spremnost. Zoran kaže da ne postoji pećine ni krša koje nije upoznao loveći na Morači i Tari, sve do Šćepan Polja. Dnevno je prelazio i do desetak kilometara u borbi sa brzacima i teškim terenom. Ispitujući svoje moći, stigao je, prije nekoliko godina i do ekstremnog ribolova, glasovitog lova na tune.

Sa šestočlanom ekipom iz Podgorice osvojio je treće mjesto na Kornatima, u Hrvatskoj. Poslije borbe duge sat i po, Zoran je sopstvenim snagama, odbijajući pomoć, ulovio tunu tešku 64 kilograma. Bilo je to iskustvo za pamćenje.

Snaga adrenalina, opet pri prelasku sopstvenih granica, vodila je Zorana prilikom odabira svih poduhvata. Zajedno sa prijateljima uživao je u osvajanju kanjona Nevidio. Ime koje još jače asocira na ekstremne napore kojima se čovjek izlaže u jednom od najnepristupačnijih kanjona Evrope, glasi Nevidbog, kako ga starosjedioci zovu. Nije nas iznenadilo što ga ni kanjon Tare nije zanimao kao obična turistička ruta već isključivo kao divlja avantura. U namjeri da doživi atipično iskustvo, sa društvom je odabrao kasnu jesen za splavarenje, ovoga puta u najdubljem kanjonu Evrope, kad su brzaci najveći. Za jedan dan su prešli preko 90 kilometara, od Mojkovca do Šćepan Polja. Danas vrti glavom i kaže da su znali šta ih čeka, možda se ne bi upustili u ovu opasnu igru sa prirodom. Supruga Maja, čija je uloga da „podnosi“ sve ove Zoranove ljubavi, ali i da toleriše njihovo višesatno prisustvo i na televiziji, nije se našla među ljubiteljima ekstremnih iskustava, ali zato jesu sinovi, Nemanja i Vukašin koji su od oca naslijedili ljubav prema sportu.

Iako se Zoran u Elektroprivredi bavi odgovornim poslom, čovjek njegove energije stiže sve. Vikend doživljava kao ventil od poslovnih obaveza koje trenutno podrazumijevaju rad na hiljadama pravnih predmeta. Sa drugovima uživa pored vode, „liječeci“ se od umora sportskim ribolovom. Brzaci, slapovi, divlje rastinje, ambijent je koji garantuje lijepe misli i psihički balans. Razgovori o poslu i politici su isključeni.

Prije vikenda, međutim, postoji „kultni“ dan, a to je petak, kad se već četrdeset godina, kontinuirano, sastaje sa svojim društvom iz gimnazijskih dana. Tu su i njegovi najbolji drugovi, bivši rukometaši „Budućnosti“, Vujošević i Dragović, Bobo i Miro. U trenucima opuštanja voli da „sa svojom ekipom“ čuje dobru, „jugonostalgičnu“ muziku, da uživa u čaši vina, u odabranom prostoru i dobroj atmosferi.

MUDRE MISLI

tanja.nikcevic@epcg.com

Ne možeš birati kako ćeš i kada umrijeti;
jedino možeš izabrati kako ćeš živjeti u ovom trenutku.

Joan Beaz

Želiš li biti voljen, voli i budi vrijedan ljubavi.

Benjamin Franklin

Nada je dobar doručak, ali loša večera.

Francis Bacon

Niko nikad nije nekoga pokušao povrijediti,
a da za uzvrat i sam nije bio povrijeđen, ovako ili onako, prije ili poslije.

William George Jordan

Grubost je pokušaj slabica da bude jak.

Matthew Casey

Sumnje kojima se prečesto prepuštamo brzo se ostvare.

Frances R. Havergal

Neke se bitke moraju voditi više puta da bi se dobile.

Margaret Thatcher

Svi mi živimo pod istim nebom, ali nemamo isti horizont.

Konrad Adenauer

Bol je neizbježna, patnja je, međutim, stvar izbora.

Kathleen Casey

...dati dio sebe, dati ga drugom, ljudski je i nježno
i nikad nam ne uzima onoliko koliko nam vraća.

Thomas More

Stvari ne vidimo onakvima kakve jesu, nego onakvima kakvi smo mi.

Talmud

Ljubav je dovoljno strpljiva da izdrži mane koje ne možemo izliječiti.

J. Jelinek

Čovjek prima onakvu ljubav kakvu daje.

John M. Templeton

SPORT I REKREACIJA

KOŠARKAŠI NIŽU POBJEDE

Sa meča EPCG - CKB

EPCG SVE BOLJA U BIZNIS LIGI

Marko Burić

Košarkaška ekipa EPCG u 2016. godini upisala je dva trijumfa u Biznis ligi i učvrstila se na drugoj poziciji. Ono što raduje je sve bolja igra naše ekipe, a tome su doprinijeli i novi igrači u timu.

EPCG je u nastavku takmičenja savladala dvije nezgodne ekipe. U prvom kolu nakon zimske pauze EPCG je nadigrala Telenor, dok je u osmom kolu pala i CKB banka.

Iako je naša ekipa bila oslabljena neigranjem prvog centra, Miljana Vukotića, u potpunosti smo nadigrali Telenor sa 39:27.

Izostanak prvog strijelca nadomjestili su debitanti i novi igrači u našoj ekipi, pripravnici Pavle Grbović i Luka Prodanović. Grbović je odigrao sjajno u odbrani, a i bio je najefikasniji u ekipi EPCG sa 11 poena. Zahvaljujući sjajnoj odbrani naša ekipa je u prvom poluvremenu primila svega četiri poena.

Telenor je pokušao da se vrati u nastavku, a nalet protivničke ekipe trojkom je zaustavio Đoko Banović. Nakon toga EPCG je uspješno privela meč kraju i tako upisala šestu pobjedu u Biznis ligi.

Do sedmog trijumfa stigli smo protiv CKB banke. U uzbudljivom meču kvalitet naše ekipe je presudio. Pored solidnog protivnika u prvom dijelu meča morali smo da se borimo i protiv sudija. Nepravdne sudijske odluke uticale su na igru, pa je CKB imala prednost od 19:15 nakon prve dvije četvrtine.

Istina, igra u odbrani nije bila na pravom nivou, a i šut nije služio našu ekipu. Sa druge strane košarkaši CKB-a su bili precizni, čak su pogadali i neke nemoguće šuteve u posljednjim sekundama napada.

Međutim, u nastavku je sve došlo na svoje, pa čak i suđenje. Sudije su nakon brojnih protesta sa naše klupe, posebno trenera Vladimira Bojičića, popustile i uspostavile pravedan kriterijum.

Što se tiče same igre briljirali smo u odbrani u trećoj četvrtini. Protivnik je ubacio svega tri poena, a EPCG 16. Šut je proradio, pa smo kontrolisali igru i u četvrtoj, da bi na kraju slavili sa 38:28. Treba pomenuti da je naša ekipa bila oslabljena neigranjem prvog pleja, Miodraga Erakovića.

Najefikasniji u pobjedničkoj ekipi bio je Miljan Vukotić sa 13 poena, dok je poen manje dao Pavle Grbović, koji je bio sjajan u odbrani tokom cijelog susreta. Bojan Đordan je upisao osam poena, po dva Luka Prodanović i Jovan Brkuljan, dok je Žarko Drašković postigao jedan poen.

Nakon osam odigranih kola u Biznis ligi Crne Gore EPCG je druga na tabeli sa samo jednim porazom. Od naše ekipe jedino je bolja Agencija za nadzor osiguranja, koja ima maksimalan učinak.

SPORT I REKREACIJA

UČINAK FUDBALSКИH EKIPA

EPCG UPISALA DVIJE POBJEDE I PORAZ, ED PODGORICA NEZAUSTAVLJIVA

Marko Burić

Klub malog fudbala EPCG ima dobar učinak u 2016. godini nakon tri odigrana kola u Amaterskoj ligi malog fudbala Nikšić, dok KMF ED Podgorica niže odlične rezultate.

EPCG je upisala pobjede protiv Opštine i Ozrinića, kao i poraz od Pivare.

EPCG je savladala Opštinu sa 5:4. KMF EPCG je odlično odigrao u prvom poluvremenu i sa prednošću od 3:0 otišao na odmor. U nastavku je naša ekipa uspjela da sačuva prednost i na kraju slavi sa 5:4. Dvostruki strijelac za EPCG bio je Ivan Čolaković, dok su se po jednom u listu strijelaca upisali Mihailo Aleksić, Draško Radojičić i Slavko Bijelović.

Novu sjajnu partiju pružili smo protiv Ozrinića. Klub malog fudbala EPCG sa čak 11:4 savladao je odličnog protivnika u 15. kolu Amaterske lige malog fudbala u Nikšiću.

EPCG je u potpunosti nadigrala protivnika i zasluženno došla do ubjedljivog trijumfa. Naš tim je predvodio raspoloženi Ivan Čolaković, koji je četiri puta matirao protivničkog golmana. Uz Čolakovića istako se i Aleksić sa tri pogotka.

U listu strijelaca po jednom su se upisali Bijelović, Đukić, Radojičić i Tomić.

Nakon tog trijumfa stigao je i prvi poraz u 2016. Pivara je bila bolja sa 5:2. Naša ekipa je bila oslabljena neigranjem nekoliko važnih igrača, ali i pored toga dugo smo parirali protivniku, a kod 3:2 nijesmo imali ni sreće da izjednačimo i potpuno se vratimo u igru.

Igrali smo ofanzivno do kraja, što je Pivara iskoristila i iz kontri postigla dva brza gola za konačnih 5:2. Strijelci za našu ekipu bili su Aleksić i Čolaković.

Trener ekipe, Dragan Goranović, izjavio je da je zadovoljan igrom u 2016. godini te da očekuje da će ekipa nastaviti u istom ritmu u nastavku takmičenja.

EPCG je u nikšićkoj ligi odigrala 14 mečeva, a sakupila je 24 boda - osam pobjeda i šest poraza. Treba istaći i da je naš golgeter Ivan Čolaković najbolji strijelac lige sa 17 pogodaka.

Klub malog fudbala ED Podgorica niže samo pobjede u 2016. godini. U Minifudbal ligi Podgorica odigrana su dva kola, a naša ekipa savladala je San Mames i Eurozox / NO-MI.

ED Podgorica savladala je San Mames sa 4:2. Dva gola za našu ekipu postigao je Bracan Popović, dok su se u listu strijelaca upisali

Svetislav Janković i Bojan Mugoša.

Protiv ekipe Eurozox / NO-MI ED Podgorica je bila još ubjedljivija - 4:1. U listu strijelaca upisali su se Milan Jovanović, Bracan Popović, Svetislav Janković i Miladin Radović.

Na tabeli Grupe B ED Podgorica je 12. sa 21. bodom. Naše kolege upisale su šest pobjeda, tri remija i pet poraza.

Prije nastavka takmičenja u Minifudbal ligi odigrana su prvi mečevi Kupa Crne Gore. ED Podgorica plasirala se u četvrtfinale. Naše kolege savladale su u prvom kolu Komšiluk Pub Stari Aerodrom sa 6:2.

Dva gola u pobjedi naše ekipe postigao je Miladin Radović, a po jednom su se upisali Milan Jovanović, Bracan Popović i Dejan Smolović, dok je Goran Raičević postigao autogol.

U narednoj rundi ED Podgorica iznenadila je SD Zagorič sa 3:1. Miladin Radović je ponovo bio dvostruki strijelac, dok se upisao i Bracan Popović.

U osmini finala nadigrana je ekipa Polimje Murino/Veterani sa 3:2, za koju nastupa doskorašnji reprezentativac Crne Gore, Miodrag Džudović. Željko Mrvaljević, Miladin Radović i Vladimir Ivanović bili su strijelci za ED Podgorica.

Kako kažu iz ekipe ED Podgorica optimisti su da će izboriti što bolje mjesto pred početak plej-ofa. Naporno treniraju, a istakli su da ne izostaje ni podrška izvršnog rukovodioca FC Distribucija Zorana Đukanovića, kao i rukovodioca Regiona 2, Jagoša Pupovića.

Ekipe je, inače, od početka decembra prošle godine preuzeo Dražen Mujović, pravnik u Regionu 2. Od dolaska novog trenera KMF ED Podgorica nije zabilježila nijedan poraz.

SPORT I REKREACIJA

EPCG - GENERALNI POKROVITELJ VATERPOLO I
PLIVAČKOG SAVEZA CRNE GORE

Foto: www.wpolo.me

FOTO PRIČA SA EVROPSKOG PRVENSTVA U VATERPOLU - BEOGRAD 2016, NA KOJEM JE CRNA GORA OSVOJILA SREBRNU MEDALJU.

SAVJETI LJEKARA

ŠETNJA I USPORAVANJE

*dr Biljana Savić, specijalista interne medicine i nutricionista
Ordinacija Balans, Nikšić, Mrkošnica br. 1
+382 40 21 38 97; +382 67 26 09 97*

Ova zima nam je dala bonus i samo ponekad nas podsjeti da vrijeme njene vladavine još uvijek traje, a da smo se možda malo nepromišljeno opustili.

Poslije jedne osvježavajuće šetnje po prohladnom vremenu, dobro dođe da se popije nešto fino i toplo. Meni su lijepo poslužili čaj od domaćeg planinskog bilja, slobodan sastav, sa kolutićima đumbira i cvjetićem nevena – da mu da posebnu energiju. Uz čaj je došao med na tanjiriću; med je bio posut cimetom.

Nisam stavila med u čaj, već sam grickala ljutkasti đumbir i sladila ga medom sa mirisnim cimetom.

Đumbir – odličan za poboljšanje probave, stimulise cirkulaciju, olakšava stanja tipa prehlade, gripa, bronhitisa, gušobolje, bolova u kostima i mišićima. Jača, stabilizuje, vraća optimizam, pouzdanje, koncentraciju i pamćenje.

Cimet – moćno sredstvo u zaštiti od infekcija; stimulise cirkulaciju, regulise varenje, kod žena ciklus. Opušta, umanjuje stres i mentalni umor; vraća energiju i dobro raspoloženje. Grije duh i tijelo.

Zar nije sasvim dovoljno razloga da se sa zadovoljstvom popije ovako nešto!?

Evo još jednog predloga, malo drugačije orijentacije. Karamelizujete šećer i nalijte slatko mlijeko da proključa. U ovaj tradicionalni lijek za kašalj sipajte malo ruma. Odličan “provod” za smrznuti organizam, mada ne mogu da navedem onako dugačak spisak koristi kao za čaj sa đumbirom i medom. Mada, možda je i ovo dovoljno!

Koliko vam prija napitak, još će vam više prijati ako ga pripremite i popijete sa drugom iz šetnje. Potrudite se da ovakvim aktivnostima “zarazite” što više ljudi.

Negdje sam pročitala naslov kako neki restoran brze hrane prelazi na pripremu spore hrane. Nažalost, nisam stigla da ga pročitam, jer mi se izgubio po ovim savremenim elektronskim uredajima.

Zato ne znam da li je to bila šala ili zbilja, ali tema je svakako vijedna razmatranja. Ne mislim na to da li će neko i kakvu hranu da sprema, već kakvu hranu mi lično jedemo. Da li obraćamo pažnju? Da li nam je važno?

I šta je to brza hrana: ona koja se brzo sprema ili ona koja se brzo jede ili ona po koju se opet brzo vratimo i brzo je dobijemo?

Nema ništa loše u tome ako ne trošite puno vremena za pripremu hrane. Priznajem da se moja kuhinja bazira na toj filozofiji. Tako ostaje više vremena za neke druge aktivnosti koje nam znače, a što je važnije, veća je vjerovatnoća da će kraćom termičkom obradom namirnice da sačuvaju više dobrih sastojaka (ukoliko nije drugačije propisano, naravno).

Ali, ima lošeg u tome ako se jede brzo (to bi bilo gutanje u letu). Često se ne obraća pažnja na to šta jedemo i na koji način jedemo. Kada uz obrok čitamo novine, telefoniramo, dopisujemo se, gledamo televiziju ili radimo na računaru. Ili vodimo neke teške rasprave.

Tako ne uspijevamo da uzmemo sve što hrana može da nam da, jer je obrok višeznačni ritual, a ne samo sipanje goriva u rezervoar.

Kada se jede brzo i obavlja još usputnih poslova, može da se propusti prilika da se primijeti da smo uzeli dovoljno hrane. Na taj način uzmemo više nego što nam je potrebno. Nastavak znate.

Znači, nije važno kojom brzinom ste spremili hranu. Bitno je da je obrok mudro osmišljen, da je ukusan, da vi uživajte u njemu, možda u vama dragom društvu, naročito ako ste svjesni svega toga. Na prvi pogled je mnogo detalja, ali kada se jednom sklopi mozaik, brzo se uvide prednosti. Tada i ne pomišljamo da se vraćamo na staro. Tako poštujemo onog ko je pripremio hranu, čak i ako ste sami svoj majstor. Poštujemo hranu, a najviše sami sebe i svoje zdravlje.

PUTOPISNA REPORTAŽA

KRF (CORFU)

OSTRVO ISTORIJE I MIRISA MEDITERANA (Ildio)

Tekst i fotografije: Andrija Kasom

SVAKO PUTOVANJE, OTVARA NOVE VIDIKE, NA NAMA JE DA LI ĆEMO KRENUTI U ISTRAŽIVANJA ILI ĆEMO SE OPRIJEDIJELITI ZA ONO ŠTO NAM TURISTIČKE AGENCIJE SERVIRAJU. UVIJEK SAM ZA PRVU OPCIJU, IZLEŽAVANJE NA PLAŽAMA MI JE GUBLJENJE VREMENA, KADA ZNAM DA MJESTO U KOJE SAM DOŠAO NUDI BEZBROJ MOGUĆNOSTI ZA AKTIVAN I AVANTURISTIČKI ODMOR. NIKADA MI NIJESU PRIORITETI LUKSUZNI HOTELI, EKSKLUZIVNI RESTORANI... VOLIM DA SE STOPIM SA LOKALNIM STANOVNIŠTVOM, SA MJESTOM NJIHOVOG OKUPLJANJA, ŽELIM DA ŽIVIM ŽIVOT KAO ONI. MNOGO SE TAKVIM PRISTUPOM MOŽE I NAUČITI. OD GRKA SA KRFA SAM NAUČIO DA ŽIVOT TREBA ŽIVJETI LAGANO I OPUŠTENO, BEZ JURNJAVE I TRKE... ONI SE NIJESU PREPUSTILI LUDOM TALASU SAVREMENOG ŽIVOTA, KOJI JE MNOGE ODAVNO ZAPLJUSNUO. JEDNOSTAVNI I OPUŠTENI, NEOPTEREĆENI ARMANIJEM, D@G, SKUPOCJENIM TELEFONIMA, LUKSUZNIM AUTOMOBILIMA... ŽIVE LAGANO, KAO DA IM JE SVO VRIJEME SVIJETA NA RASPOLAGANJU. AKO PRIHVATIMO TAKAV ŽIVOTNI STAV, SVAKI DAN ĆE NAM BITI I LJEPŠI I PRIJATNIJI!

DOBRODOŠLICA KOJU ĆU PAMTITI

Kako nijesam imao u planu kupanje i sunčanje, odlučio sam da idem dalje. Cilj mi je bio selo Pelekas, od Gilfade je udaljeno tri kilometra. Odlučio sam da krenem pješaka. Takva ideja na pamet može pasti samo ludaku, Sunce je žestoko peklo, ali kada sam krenuo nije bilo odustajanja. Prvi kilometar, do izlaska na glavni put »uzimao mi je dušu« i pored planinarskog iskustva u penjanju. Od glavnog puta sve je teklo laganice, krivudavi put nije imao velike uspone, a predjeli sa stoljetnim stablima maslina su me osvajali, sve mi je bilo novo, nepoznato... Sa ruksakom na leđima, foto-aparatom u ruci privlačio sam pažnju ljudima koji su prolazili autima, motorima,

četvorotočkašima... vjerovatno nijesu navikli da vide turiste koji idu pješke, a ja sam u toj šetnji uživao. Brzo se ispred mene pojavio bunar i zgrada veoma čudnog izgleda. Znao sam da sam na ulazu u selo, koje me je privlačilo svakim korakom. Za početak sam se uputio glavnom uličicom, sporedne sam ostavio za kasnije, i brzo stigao do centra sela koji je mali dragulj Krfa. Stare kuće, crkve, taverne, kafići...i najljubaznija dobrodošlica na koju sam naišao. Zbog vreline dana, i znojav i umoran, odlučio sam se odmoriti na terasi taverne. Samo što sam sjeo, konobarica sa hladnom čašom vode i kolačem, prilazi mom stolu i poslužuje me. Ovo niđe nijesam doživio, ovi ljudi znaju ući čovjeku pod kožu! Zbog srdačnosti i ljubaznosti nije mi se išlo sa terase, poslije

ispijenog frapea, želio sam nešto prezaloga-jiti. Odlučio sam se za giros i čuvenu grčku salatu, cijene upola jeftinije nego u gradu. Ovde sam osjetio način života lokalnog stanovništva. Kako sam ostao bez cigareta, otišao sam u radnju da ih kupim (cijene su od 3,5-4 eura) i doživio trenutak oduševljenja. Vrata radnje otvorena, unutar nikog nije bilo, bio sam začuđen, istovremeno i oduševljen saznanjem sa kojim povjerenjem ljudi žive u ovom selu. Sa suprotne strane ulice, obratila mi se starija žena na tečnom engleskom jeziku da će odmah doći, sa svojom prijateljicom ispijala je kafu na terasi taverne. Nevjerovatan osjećaj je zavladao u meni, u ovom selu bih mogao živjeti! Prodavačicu sam čekao 5-10 minuta, i njenim dolaskom raspricali smo se ko da se cijeli život znamo, zaboravio sam da su mi stvari, posve sigurne, ostale za stolom u taverni. Vjerovatno smo pričali 10-15 minuta, pričali bi i više, no konobarica iz taverne je došla da vidi što se desilo sa mnom?! Kada nam je to kazala, svi troje smo se ko ljudi smijali. Oni koji su kazali da sreću čine male stvari u pravu su, na Krfu sam se u to uvjerio bezbroj puta. I da nije bilo ljepote sela Pelekas, po ovom događaju ću ga pamtili dok sam živ.

DVORAC ACHILLEION SIMBOL JEDNOG VREMENA

Vrelina avgustovskog Sunca, nije jenjavala, iz dana u dan bilo je toplije, takve temperature ni mještani ne pamte. Meni nijesu smetale, volim ljeta i sunčane dane, nastavljao sam svoje putošestvije. Sledeća destinacija mi je bio dvorac Achilleion, od Kerkyra je udaljen osam kilometara, vozio sam se plavim autobusom. Skretanjem sa glavnog puta, put se nastavljao krivudavom cestom koja se uspinjala kroz maslinjake do sela Agios Deka (selo 10 svetaca), nastavljajući do sela Gasturi. Tradicionalne kuće sa vrtovima atraktivnog i raznobojnog cvijeća, bile su slike koje su me pratile do zadnje stanice. Izlazeći iz autobusa, uočio sam impozantnu željeznu kapiju ispred koje je bila kolona ljudi i znao sam da sam ispred dvorca Achilleion, koji dominira na brežuljku. Za ulazak u dvorac izdvojio sam

8 eura, pravljajem snimka od čovjeka koji je stajao na ulazu, bio sam začuđen, nije sam znao svrhu tog gesta, sve do izlaza iz kompleksa kada mi je djevojka dala fotografiju, neobičan gest.

Na ovom mjestu počelo je moje putovanje kroz prošlost. Čudan osjećaj strahopoštovanja budi se u čovjeku kada gleda u impozantnu palatu koja dominira svojom prisutnošću, okružena čempresima, egzotičnim biljkama, cvijećem... Čak i prije nego što se uđe u palatu, njenu raskoš dopunjuju kipovi drevne grčke mitologije postavljeni u dvorištu. Najvredniji kip u cijelom kompleksu je »Dying Achilles« koji predstavlja Ahileja kako umirući pokušava ukloniti koplje iz gležnja, kao i njegov kip, nevjerovatnih dimenzija, na kojem je predstavljen u trenutku pobjede. Ova raskošna palata vodi posjetioca u davna vremena, kada su je naseljavali Carica Austrije Elisabeth of Bavaria (poznata kao Sissi) i Kaiser William II, a jedina zajednička veza im je bila divljenje Krfom, Grčkom i njenom kulturom. Palata je izgrađena za Caricu Elizabetu u kojoj je htjela pobjeći od tragedije, gubitka sina jedinca Crown Prince Rudolf of Austria. Nakon njene prerane smrti palatu je kupio William II, koji nikad nije imao priliku da uživa u njenim ljepotama zbog rata koji je izbio. Tokom Prvog i Drugog svjetskog rata palata je napuštena i opljačkana od strane neprijatelja, da bi joj se nakon godina obnove i restauracije, vratila prvobitna ljepota. Opisivanje palate i svih njenih sadržaja zauzelo bi previše prostora u ovom putopisu, fotografije neka govore umjesto riječi.

ŠETAJUĆI DINOM IMAO SAM OSJEĆAJ DA SAM U SAHARI

Ponekad se pitam da li postoji iko ko bi mogao slijediti moj tempo na putovanjima?! Stajanja nema, hotel me »vidi« samo nekoliko sati dok spavam. Narednog dana moja izabrana destinacija je bila plaža Issos, od Kerkyre je udaljena 34 kilometra.

Velikim dijelom put vodi pored obale, nalik našoj Jadranskoj magistrali, nastavljajući kroz unutrašnjost, čitavom širinom ostrva, pored stoljetnih stabala masline. Na ovom dijelu puta, na svakom mjestu de postoji i najmanja plaža izgrađeni su hotelski kompleksi.

Od autobusnog stajališta u Issos-u, do plaže mi je trebalo nekih dvadeset minuta pješaka. Plaža duga pet kilometara, sa žutim, sitnim pijeskom osvojila me je prvim videњem, iako nijesam znao što sve skriva. Kao i Gilfadu, obišao sam je od jednog do drugog kraja, i nevjerovatno je kako podsjeća na našu Adu, idete duboko, a voda nije ni do koljena. Iskreno, »brčkao« sam se u plićaku, malo plivao, no ni to nije doprinosilo rashlađenju, nije se znalo de je toplije u vodi ili na plaži. Kako nikada nemam mira, krenuo sam u njeno istraživanje. U zaledu plaže izdizale su se gomile pijeska, bilo mi je čudno, želio sam se uvjeriti o čemu se radi. Ispinjanjem na uzvišenje našao sam se u dini. Pijesak sa rijetkim rastinjem prostirao se na sve strane. I pored neizvjesnosti o širini dine, poželio sam da vidim na koliko prostora se prostire. Vrelina dana je postojala nepodnošljiva. Uspinjanjem na uzvišenja, mislio sam da slijedi kraj dine, ali svaki put sam bio razočaran, u daljini su postojali novi, kao u Sahari. Nijesam htio odustati, iako se u meni svakim novim vrhom budilo pitanje što ako izgubim orijentaciju u ovom prostoru?! Vrijeme je odmicalo, došao sam do kraja i našao se na obali jezera Korisson. Nevjerovatan prizor i moja beskrajna sreća što sam i ovaj prirodni fenomen vidio. Krf je pun iznenađenja, ovom ostrvu ću se vratiti!

Nastaviće se...

36.

kolo nagradne igre za zaposlene "BUDI U TOKU, BUDI U IGRI"

SOZ 5 PUTA PO 100 SO 5 PUTA PO 50 EURA

SINDIKALNA ORGANIZACIJA ZAPOSLENIH EPCG (SOZ), I U OVOM KOLU, NAGRAĐILA PET ZAPOSLENIH SA PO 100 EURA, A SINDIKALNA ORGANIZACIJA EPCG (SO) PET ZAPOSLENIH PO 50 EURA. TRADICIONALNO, LOVČEN OSIGURANJE AD OBEZBIJEDILO GODIŠNJE OSIGURANJE KUĆE ILI STANA, DOK OPTIKA "OPTOTIM" POKLADNJA DVA VAUČERA OD PO 50 EURA ZA KUPOVINU U NJIHOVIM OBJEKTIMA.

DOBITNICI NOVČANE NAGRADE SOZ (100 EURA):

1. Ljubica Doknić (Direkcija za ICT)
2. Zoran Knežević (Direkcija za pravne poslove)
3. Zoran Raonić (TE "Pljevlja")
4. Radivoje Radošević (HE "Perućica")
5. Rada Rabrenović (FC Distribucija)

DOBITNICI NOVČANE NAGRADE SO (50 EURA):

1. Svetlana Brajović (OJ Podgorica)
2. Rajko Glušica (HE "Piva")
3. Vladimir Kodžulović (ED Nikšić)
4. Ratko Perović (HE "Perućica")
5. Špiro Dedović (OJ Budva)

NAGRADA LOVČEN OSIGURANJA A.D. PODGORICA

Fuad Talović (TE "Pljevlja").

VAUČERE OD 50 EURA ZA KUPOVINU U OPTIKAMA "OPTOTIM" DOBILI SU:

1. Ranko Pavićević (HE "Perućica")
2. Jovan Dragičević (Region 7)

KOMISIJA ZA IZVLAČENJE:

Svetlana Gardašević (SOZ), Rajka Banović (SO) i Miodrag Vuković (Direkcija za odnose sa javnošću)

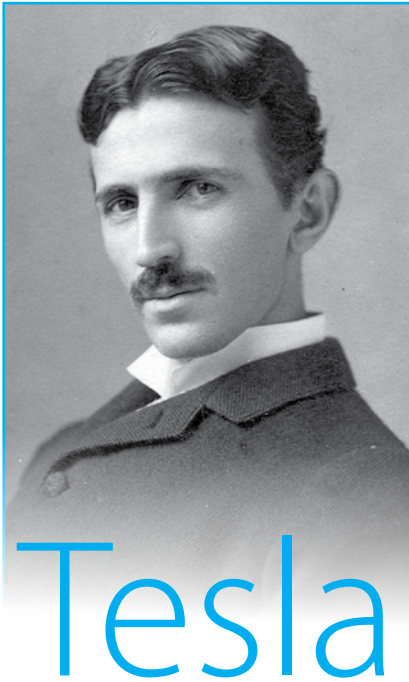
Dobitnicima čestitamo, ostalima više sreće u narednom kolu.

NAPOMENA: Poštovane kolege, obavještavamo Vas da ćemo u obzir uzimati samo kupone sa tačnim odgovorom na nagradno pitanje. Istovremeno, podsjećamo Vas da se, shodno pravilima, učesće u nagradnoj igri obezbjeđuje popunjavanjem isključivo jednog kupona. Svi oni koji budu slali dva ili više kupona, kao i kuponi sa netačnim ili bez odgovora biće unaprijed diskvalifikovani!

REDAKCIJA

NAGRADNO PITANJE U OVOM KOLU:

Kad je počela realizacija Projekta "Registar poslovnih procesa"?

Tesla je bio star dvanaest godina kada je uspio da voljno kontroliše konkretne vizije ispred svojih očiju i zamjenjuje ih drugačijim slikama, ali kako sam napominje, nikada nije uspio da pod kontrolu stavi iznenadne bljeskove svjetlosti. Oni su se obično pojavljivali prilikom nekih opasnih situacija ili kad je je bio jako uzbuđen.

“U nekim momentima viđao sam sav vazduh oko sebe ispunjen jezicima živog plamena. Njihov intenzitet, umjesto da se smanjuje, povećavao se vremenom i dostigao je maksimum kada sam imao dvadeset pet godina. U jednoj prilici, doslovno svjedoči naučnik, “imao sam osjećaj da mi se mozak zapalio i da mi malo Sunce sija u glavi”.

“Ovi svjetlosni fenomeni”, piše Tesla u svojoj 65-oj godini, “još uvijek se manifestuju s vremena na vrijeme, naročito kad mi neka nova ideja otvori do tada neslućene mogućnosti, ali su relativno malog intenziteta”.

U stanjima relaksacije, prije nego što bi zapadao u san, Tesla je takođe, uvijek imao vizije.

SKANDINAVKA

Autor: Marko Burić	Koja 4 autom. EPCG poklanja u nagradnoj i	Morske životinje	Godina (skr.)	epcg	“British Association of Art Therapists”	Francuski slikar Matis	Hrvatski pjesnik Ujević	Elek. otpor
Magla na engleskom				Grad u Italiji				
				Inicijali CG ambasadora u Rusiji			19. slovo latinice	
							“Data Link”	
CG rukometaš Vuko								Amper
Engleski književnik, Kipling								
			Vrsta polumajmuna	Listopadni grm, zanovet				
Dobar kolesterol				Rječni ribari				
Srp. advokat, Toma								
Okruglo slovo		Pariski modni časopis						
Dubinska zanesenost, pospanost		Stara mjera za težinu						
Osjećaj i smisao za lijepo								
Indijska nošnja								

Rješenje skandinavke iz prošlog broja:
D, M, A, I, Modul, Zen, B, M, Enot, Rabat, Ni, Avatar, M, Serjoža, E, N, Lesi, RK, Gaj, Ija.

BUDI U TOKU - BUDI U IGRI

epcg

IME I PREZIME _____

POSLOVNA JEDINICA _____

BROJ TELEFONA _____

E MAIL _____

ODGOVOR _____

BUDI U TOKU - BUDI U IGRI

epcg

IME I PREZIME _____

POSLOVNA JEDINICA _____

BROJ TELEFONA _____

E MAIL _____

ODGOVOR _____

BUDI U TOKU - BUDI U IGRI

37. KOLO NAGRADNE IGRE ZA ZAPOSLENE "BUDI U TOKU - BUDI U IGRI"

BOGAT NAGRADNI FOND

NAGRADNO PITANJE ►

PRAVILA NAGRADNE IGRE:

Priručnik nagradne igre "Budi u toku - budi u igri" je Direkcija za odnose sa javnošću EPCG. Svrha priređivanja je nagrađivanje zaposlenih, osim u Direkciji za odnose sa javnošću. Jedno lice ima pravo da popuni jedan kupon. Izvlačenje kupona organizuje Direkcija za odnose sa javnošću, a imena dobitnika biće objavljena u narednom broju lista EPCG. Za učešće u igri, potrebno je tačno odgovoriti na nagradno pitanje.

KAD JE POČELA
REALIZACIJA PROJEKTA
"REGISTAR POSLOVNIH
PROCESA"?

